

شاخص آزادی اقتصادی*

موسسه فریزر

ترجمه حسین شیخانی

(فوق لیسانس آمار، پژوهشگر موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی)

فراهم کنند. دولت‌ها همچنین آزادی اقتصادی را زمانی افزایش می‌دهند که دسترسی به پول را تسهیل کنند. در برخی موارد دولت ممکن است پول بابتی را ارائه کند. در موارد دیگر، ممکن است سوابقی که استفاده از پول سالمی که توسط دیگران از جمله موسسات خصوصی و دیگر دولت‌ها ارائه شده را تاخیر می‌اندازد را از سر راه بردارد.

در هر صورت، آزادی اقتصادی همچنین مستلزم این است که دولت‌ها از فعالیت‌های چندی خودداری کنند. آن‌ها باید از اعمالی که در گزینه‌ها و انتخاب‌های شخصی، مبادله و معاوضه داوطلبانه و آزادی برای ورود و رقابت در بازارهای محصولات و کار مداخله می‌کنند، خودداری کنند. آزادی اقتصادی زمانی کاهش می‌یابد که مالیات‌ها، مخارج دولت و قوانین جایگزین گزینه‌های شخصی شوند؛ محدودیت‌هایی که ورود به فعالیت‌های کسب و کاری و شغلی را محدود می‌کند، همچنین آزادی اقتصادی را کمتر کرده، به تاخیر می‌اندازد.

سنجش آزادی اقتصادی

ما اطمینان داریم که شاخص آزادی اقتصادی جهان، بهترین شاخص در دسترس است و معیاری مطمئن برای نشان دادن تفاوت موجود میان آزادی اقتصادی کشورها با استفاده از داده‌های شخص ثالث است. (۲) گرچه همانطور که میلتون فریدمن بعد از انتشار اولین گزارش سالیانه «آزادی اقتصادی جهان ۹۹-۱۹۷۵» اظهار کرد، این هنوز کاری در جریان است. ما به طور دائم در جست و جوی راه‌هایی جهت بهبود این شاخص و بارزتر آن برای تحقیق و سیاست‌گذاران، هستیم.

تفاوت‌های میان کشوری در کیفیت نظام‌های حقوقی و سیاست‌های آن‌ها به خصوص تفاوت در کیفیت نظام‌های حقوقی و سیاست‌های تنظیمی بسیار مشکل می‌توان اندازه‌گیری کرد. با وجود این، آن‌ها تاثیر مهمی بر آزادی اقتصادی دارند.

گزارش سالیانه ۲۰۰۱ آزادی اقتصادی جهان شامل یک فصل از داده‌های تحقیقی برای سنجش تعدادی از ابعاد آزادی اقتصادی

«موسسه فریزر» در کنار موسسه‌ها و بنیادهای دیگری چون «هریتیج» اقدام به برآورد شاخص آزادی اقتصادی در کشورهای مختلف می‌کند. در این مطلب، «موسسه فریزر» چارچوب نظری و روش شناختی این شاخص را به تفصیل به بحث گذاشته است.

مقدمه

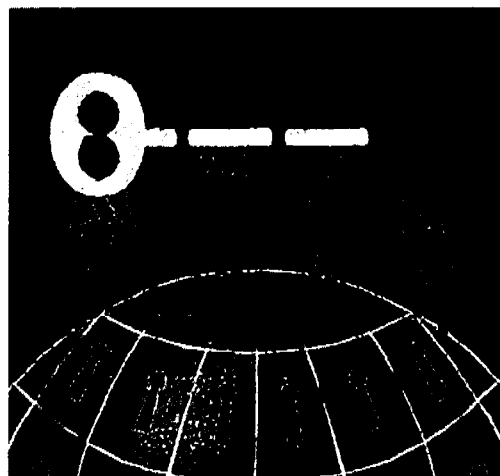
در ابتدای سال ۱۹۸۶، مایکل واکر از «انستیتو فریزر» و اقتصاددان برجسته میلتون فریدمن میزبان یک دوره از سمینارهایی بودند که بر سنجش آزادی اقتصادی متمرکز بود.

چندین محقق برجسته دیگر از جمله گری بکر و داگلاس نورس، برندگان جوایز نوبل نیز در این دوره‌ها شرکت کردند. شش جلسه طی سال‌های ۹۴-۱۹۸۶ برگزار شد. ده‌الی دوازده مقاله علمی ارائه شد و چندین رویکرد مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. (۱) در نهایت نتایج این همایش‌ها در دسترس است و سازگاری و انسجام سیاست‌ها و نهادهای یک کشور را با آزادی اقتصادی مورد سنجش قرار می‌دهد.

آزادی اقتصادی چیست؟

عناصر مهم و اصلی آزادی اقتصادی عبارتند از: انتخاب شخصی، مبادله و معاوضه داوطلبانه، آزادی برای رقابت، و محافظت از شخص و دارایی. نهادها و سیاست‌ها با آزادی اقتصادی زمانی سازگار هستند که مالکیت زیربنایی برای مبادله داوطلبانه، محافظت از اشخاص و دارایی‌های آن‌ها - در برابر افراد متجاوز که با استفاده از خشونت، تهدید و کلاهبرداری سعی در به دست آوردن چیزی که متعلق به آن‌ها نیست دارند - بوجود آورند ترتیبات و قراردادهای حقوقی و پولی به خصوص در این مورد دارای اهمیت هستند.

دولت‌ها زمانی آزادی اقتصادی را ارتقاء می‌دهند که یک ساختار و چارچوب حقوقی و قانونی را برای حفاظت از حقوق صاحبان دارایی و اجرای عادلانه قراردادهای

است که کمی کردن آن‌ها مشکل است.

با گزارش سال ۲۰۰۲، چندین عنصر مبتنی بر پایه داده‌های پیمایشی در شاخص آزادی اقتصادی جهان، گنجانیده شدند. ما ترجیح می‌دهیم متغیرهای عینی داشته باشیم، ما اعتقاد داریم که اطلاعات بدست آمده از داده‌های پیمایشی به طور قابل ملاحظه‌ای سنجش ما از تفاوت بین کشورها را در ساختار حقوقی و تنظیمی بهبود بخشید.

داده‌های پیمایشی از دو نشریه سالیانه است

Global Competitiveness Report. ۱

International Country Risk Guide (۳) ۲

متأسفانه تمامی کشورهایی که شاخص آزادی اقتصادی جهان برای آن‌ها محاسبه شده در تازه‌ترین نسخه از Global Competitiveness Report آورده نشده‌اند. بنابراین برای تعداد قابل ملاحظه‌ای از کشورهای برخی از اجزاء محاسبه نشده است.

کادر (۱) ساختار شاخص‌های مورد استفاده در گزارش سالیانه آزادی اقتصادی جهان در سال ۲۰۰۱ را نشان می‌دهد. این شاخص درجه آزادی اقتصادی را در پنج عامل مهم اقتصادی مورد سنجش قرار می‌دهد.

۱- اندازه دولت، مخارج دولت، مالیات‌ها و شرکت‌ها؛

۲- ساختار قانونی و امنیت حقوق مالکیت؛

۳- دسترسی به پول سالم؛

۴- آزادی در معاملات با خارجی‌ها؛

۵- ضوابط اعتبار، کار و کسب و کار.

در این پنج عامل مهم اقتصادی، ۲۱ مولفه مورد ارزیابی و بررسی قرار می‌گیرد. این ۲۱ مولفه خود دارای زیرمولفه‌هایی هستند. در مجموع شاخص آزادی اقتصادی جهان، ۳۸ زیرمولفه را مورد بررسی و سنجش قرار می‌دهد. هر مولفه در مقیاس صفر تا ۱۰ درجه‌بندی می‌شود. میانگین مولفه‌ها برای هر عامل اقتصادی محاسبه شده و در آخر میانگین امتیازهای پنج عامل اقتصادی محاسبه می‌شود. (۴) جزئیات روش شناختی در پیوست یادداشت‌های تفصیلی ارائه شده است. برای ملاحظه توضیحی مختصر از اجزای هر کدام از عوامل و رابطه آن‌ها با آزادی اقتصادی کادر (۱) را نگاه کنید.

عامل اول: اندازه دولت، مخارج دولت، مالیات‌های دولتی و شرکت‌ها

این عامل که خود شامل چهار مولفه است نشان می‌دهد که کشورها در تخصیص منابع، کالاها و خدمات تا چه اندازه بر مبنای انتخاب فردی و عملکرد بازارها به جای انتخاب از طریق فرآیند سیاسی اقدام می‌کنند. هنگامی که مخارج دولت نسبت به مخارج افراد، خانوارها و شرکت‌ها افزایش می‌یابد، تصمیم‌گیری دولتی جایگزین انتخاب فردی شده و آزادی اقتصادی تقلیل می‌یابد. دو مولفه اول این عامل مخارج دولتی از کل مخارج و سهم پرداخت‌های انتقالی و یارانه‌ها از تولید ناخالص داخلی را ارزیابی می‌کند. اینها شاخص‌های اندازه دولت هستند. وقتی مخارج دولت سهم بیشتری از کل مخارج را داشته باشد فرآیند سیاسی جایگزین انتخاب فردی می‌شود. به طور مشابه وقتی دولت‌ها به منظور تأمین پرداخت‌های انتقالی از عده‌ای به عده‌ای دیگر، از آن‌ها مالیات می‌گیرند، آزادی سایر افراد را در نگهداری درآمدهای حاصله‌شان، کاهش می‌دهد.

بنابراین هر چه سهم پرداخت‌های انتقالی و یارانه‌ها در یک اقتصاد بیشتر باشد، آزادی اقتصادی برای افراد کمتر خواهد بود. (۵)

مولفه سوم، میزان استفاده کشورها از بنگاه‌های خصوصی به جای بنگاه‌های دولتی برای تولید کالا و خدمات است. از آنجا که بنگاه‌های دولتی از قوانینی متفاوت از قوانین بنگاه‌های خصوصی تبعیت می‌کنند، و برای تأمین درآمد خود به مصرف‌کنندگان متکی نبوده و جوابگوی ریسک سرمایه برای سرمایه‌گذاران نیستند، سهم بیشتر آن‌ها کل محصول به معنای کاهش آزادی اقتصادی کاهش است.

مولفه چهارم خود مبتنی بر دو مولفه است:

۱. بالاترین میزان مالیات بر درآمد نهایی.

۲. بالاترین میزان مالیات بر درآمد نهایی و میزان مالیات بر حقوق پرداختی و آستانه درآمدی که در آن ۱ و ۲ اعمال می‌شوند.

متوسط دو زیرمولفه، میزان مولفه اصلی را بدست می‌دهد. میزان نهایی بالای مالیاتی که برای درآمدهای نسبتاً پایین مورد استفاده قرار می‌گیرد، نشانگر متکی بودن به دولت است. چنین میزان‌هایی مانع از آن می‌شوند که افراد جامعه ثمره کار خود را بگیرند. بنابراین کشورهایی با میزان‌های مالیاتی نهایی بالاتر از نظر درجه آزادی اقتصادی، پایین‌تر ارزیابی می‌شوند. این چهار مولفه در مجموع میزان اتکای کشور به انتخاب فردی و بازار، به جای بودجه‌های دولتی و تصمیمات سیاسی را مورد سنجش قرار می‌دهد. بنابراین کشورهایی که نسبت مخارج دولتی به کل مخارج‌شان پایین‌تر است، بنگاه‌های دولتی‌شان بخش کوچکتری از کل اقتصاد را شامل می‌شوند و میزان‌های مالیاتی پایین‌تری دارند، به امتیاز بالاتری از آزادی اقتصادی کسب می‌کنند.

عامل دوم: ساختار حقوقی و امنیت حقوق مالکیت

حمایت از افراد و حقوق مالکیت یکی از مولفه‌های اساسی آزادی اقتصادی و جامعه مدنی است. در واقع این مهمترین بخش کار دولت است: عامل دوم این نکته را مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌دهد. مولفه‌های مهم نظام حقوقی سازگار با آزادی اقتصادی عبارت‌اند از حکومت قانون، امنیت حقوق مالکیت، نظام قضایی مستقل و بی‌طرف. مولفه‌هایی که نشانگر نحوه عملکرد حمایتی دولت هستند از دو منبع زیر جمع‌آوری می‌شوند.

1- The International Country Risk Guide.

2- Global competitiveness Report.

امتیاز بدست آمده از هر دو منبع براساس رویکرد پژوهش است. (۶) آزمون آماری نشانگر همبستگی زیاد بین دو گروه از داده‌هاست. این همبستگی زیاد درجه اطمینان در اعتبار امتیازهای کشورها در این عامل را افزایش می‌دهد. [حتی زمانی که امتیازها فقط براساس داده‌های راهنمای بین‌المللی ریسک کشورها باشد.] حقوق مالکیت که به وسیله حکومت قانون حمایت می‌شود برای آزادی اقتصادی لازم است. برای مثال، بی‌معنی خواهد بود اگر افراد از حقوق مالکیت املاکی که ثمره دسترنج کارشان است، بی‌بهره باشند. ناتوانی نظام حقوقی یک کشور جهت تأمین و حفاظت از حقوق مالکیت، اجرای قراردادهای حل و فصل قابل قبول و دوجانبه اختلافات، عملکرد نظام بازار را به مخاطره می‌اندازد. اگر افراد و کسب و کارها اطمینان از اجرای قراردادهای حفاظت از زحمات و کار

خود نداشته باشند انگیزه خود را برای شرکت در فعالیت‌های سودمند از دست می‌دهند، به اضافه اینکه عملکرد ضعیف در این قسمت مطمئناً مانع از سرمایه‌گذاری می‌شود. در نتیجه کشورهایی با امتیاز پایین در این عامل قادر نخواهند بود به میزان رشد بالا و پایدار دست یابند.

عامل سوم: دسترسی به پول سالم

پول روغن چرخ مبادلات است. نبود پول سالم، عواید حاصل از تجارت را به مخاطره می‌اندازد. همان‌طور که میلتون فریدمن، خیلی پیش از این اظهار داشت: تورم یک پدیده پولی است که علت به وجود آمدن آن پول زیاد می‌باشد که در جست‌وجوی کالای کم می‌گردد. میزان بالای رشد پول همیشه منجر به تورم می‌شود. همچنین وقتی میزان تورم افزایش می‌یابد بی‌ثباتی پول نیز افزایش می‌یابد. میزان‌های بالا و بی‌ثبات تورم، قیمت‌های نسبی را مخدوش می‌کند، قوائد بنیادی قراردادهای درازمدت را تغییر می‌دهد و برنامه‌ریزی آتی را برای افراد و کسب و کارها غیرممکن می‌کند. پول سالم برای حمایت از حقوق مالکیت و در نتیجه آزادی اقتصادی لازم است. تورم از طریق ابزارهای پولی ارزش مالکیت را طی زمان کاهش می‌دهد.

دولت‌ها برای تأمین مخارج خود از ابزارهایی نظیر تورم و افزایش نقدینگی در سطح جامع استفاده می‌کنند و این منجر به کاهش ارزش دارایی‌ها و مالکیت شهروندان می‌شود. تفاوتی نمی‌کند که چه کسی پول سالم را ارایه می‌دهد، نکته مهم این است که افراد به آن دسترسی داشته باشند. بنابراین، علاوه بر اطلاعات مربوط به تورم و سیاست‌های پولی مدنظر یک کشور، توجه به این نکته ضروری است که استفاده از پول‌های رایج و معتبرتر به عنوان جایگزین تا چه میزان می‌توانند دشوار باشند. اگر حساب‌های پس‌انداز و جاری به دیگر پول‌های رایج ارایه شوند یا اگر شهروندان بتوانند در بانک‌های خارجی حساب باز کنند، دسترسی به پول سالم بیشتر می‌شود و آزادی اقتصادی نیز گسترش می‌یابد.

عامل سوم چهار مولفه دارد. این مولفه‌ها همگی عینی و مستند هستند و جمع‌آوری آن‌ها به نسبت راحت است. سه مولفه اول برای ارزیابی و سازگاری سیاست‌های پولی و باثبات درازمدت قیمت‌ها در نظر گرفته شده‌اند. مولفه ۳-۴ برای ارزیابی سهولت استفاده از دیگر پول‌های رایج از طریق حساب‌های بانکی داخلی و خارجی در نظر گرفته شده است. برای به دست آوردن امتیاز بالا در این عامل، هر کشوری باید سیاست‌هایی را اعمال و نهادهایی را قبول کند که منجر به میزان تورم باثبات و پایین می‌شوند؛ علاوه بر این و ممانعت از کاربرد ضوابط محدودکننده شهروندان در استفاده از سایر پول‌های رایج خودداری کند.

عامل چهارم: آزادی برای معامله با خارجی‌ان

در دنیای نوین امروز، با وجود فناوری (تکنولوژی) پیشرفته و هزینه پایین ارتباطات و حمل و نقل، آزادی معاملات در فراسوی مرزهای ملی، یکی از عناصر کلیدی آزادی اقتصادی محسوب می‌شود. در حال حاضر، اکثر کالاها و خدمات یا در خارج تولید می‌شوند یا استفاده از منابعی تولید می‌شوند که از خارج تهیه قابل تهیه شده است. البته معامله یک فعالیت مجموع مثبت است. منفعت و به دنبال منفعت بودن برای هر دو طرف معامله ایجاد انگیزه برای معامله می‌کند. بنابراین وجود آزادی در معامله با

خارجیان تأثیر مهمی در ارتقای استانداردهای زندگی نوین دارد. در جواب انتقادهای طرفداران حمایت از صنایع و محصولات داخلی و سیاست‌هایی که منفعت خاصی را دنبال می‌کنند، تقریباً تمامی کشورها انواع محدودیت‌های تجاری را اعمال می‌کنند. تعرفه‌ها و سهمیه‌ها مثال‌های روشنی از این محدودیت‌ها هستند که تجارت جهانی را محدود می‌کنند. این محدودیت‌ها با کاهش سرعت تبدیل‌پذیری ارزها، به دلیل کنترل نرخ‌های ارز، تجارت جهانی را عقب نگاه می‌دارد. حجم تجارت همچنین برای عوامل آداری که عبور کالاها را از گمرکات به تأخیر می‌اندازد کاهش می‌یابد. این تأخیرها بعضی وقت‌ها نتیجه ناکارایی است، در حالی که در موارد دیگر منعکس‌کننده اعمال مقامات فاسد رشوه‌خوار هستند.

این عامل دارای برای ارزیابی انواع گوناگون از محدودیت‌هایی مؤثر بر معاملات بین‌المللی است. این مولفه‌ها عبارت‌اند از: تعرفه‌ها، سهمیه‌ها، محدودیت‌های پنهان آداری، نرخ ارز و کنترل سرمایه. زیرمولفه‌های ضابطه‌ای (۲.۴) (موانع تجاری نظارتی) و مولفه (۵.۴) (کنترل بازار سرمایه) براساس داده‌های تحقیقی از «گزارش رقابت‌پذیری جهانی» اخذ شده است. مولفه‌های دیگر این عامل می‌توانند به طور عینی و کمی محاسبه شوند. هر کشوری برای گرفتن امتیاز بالا در این عامل باید دارای این شرایط باشند. میزان تعرفه‌های پایین، بخش تجاری بزرگتر از حد انتظار، اداره گمرکات با کارایی بالا، تبدیل سهل و آسان ارز به پول رایج و کنترل‌های بسیار محدود به سرمایه.

عامل پنجم: ضوابط اعتبار، کار و کسب و کار

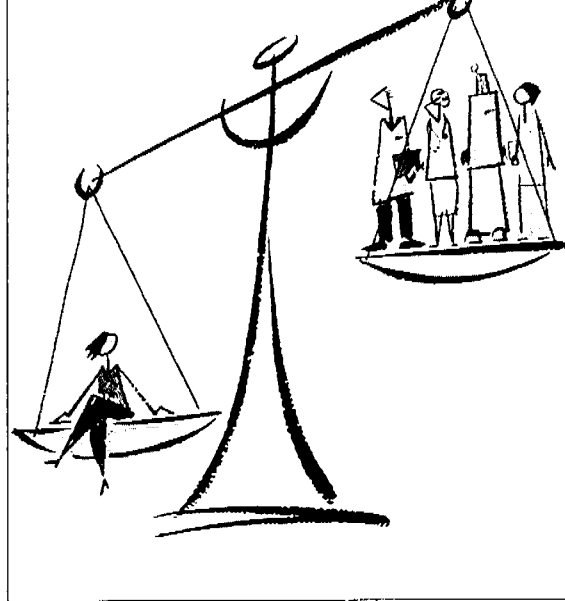
وقتی ضوابط ورود به بازار محدود می‌شود، و معامله داوطلبانه و آزادانه بر اثر مداخله مختل می‌شود، آزادی اقتصادی کاهش می‌یابد. عامل پنج شاخص آزادی اقتصادی جهان این نکته را مورد بررسی قرار می‌دهد. به علت دشواری‌های که در ساختن سنج‌های عینی، ضوابط محدودکننده و مانع شونده وجود دارد، تعداد مهمی (۱۰ تا ۱۵ مورد) از زیرمولفه‌های این عامل بر پایه داده‌های تحقیقی هستند.

این شاخص شامل ضوابطی است که محدودکننده آزادی نرخ ارز در بازارهای اعتباری، کار و تولید است.

مولفه (۱.۵). شرایط بازار اعتبار داخلی را منعکس می‌کند. دوزیرمولفه اول نشان می‌دهند که آیا صنعت بانکداری تحت تسلط شرکت‌های خصوصی است، و یا اینکه آیا بانک‌های خارجی اجازه رقابت در بازار را دارند، یا نه. سه زیر مولفه دیگر این عامل حدود و درجه اعتبار دهی به بخش خصوصی و اینکه کنترل میزان سود در بازار اعتبار ایجاد اختلال می‌کند یا نه، را مورد ارزیابی قرار می‌دهد.

کشورهایی که از بانک‌های خصوصی برای تخصیص اعتبار به شرکت‌های خصوصی استفاده می‌کنند و از کنترل میزان سود خودداری می‌کنند امتیاز بالاتری در این عامل کسب می‌کنند. بسیاری از ضوابط بازار کار مانع از آزادی اقتصادی کارمندان و کارفرماها می‌شوند. از مهمترین آن‌ها می‌توان به این موارد اشاره کرد: حداقل دستمزد، ضوابط اخراج نیروی کار، تعیین دستمزد به صورت متمرکز از جانب نهادهای تعیین کننده حداقل دستمزد و تعمیم قراردادهای اتحادیه‌ای به موارد غیرمشارکتی، حقوق و مزایای بیکاری (که انگیزه پذیرش پیشنهاد کار را به مخاطره می‌اندازد) و سربازگیری. (۷)

مولفه (۵-۲) (ضوابط بازار کار) برای ارزیابی و سنجش دامنه محدودیت‌های وضع شده بر آزادی اقتصادی در کشورها، در نظر گرفته شده است. برای اینکه یک کشور بتواند امتیاز بالایی در ضوابط بازار کار بگیرد باید به نیروهای بازار اجازه تعیین دستمزدها و شرایط اخراج نیروی کار را بدهد؛ همچنین از مزایای بیش از اندازه بیکاری که انگیزه کارکردن را به مخاطره اندازد، و از خدمت‌سربازی اجباری خودداری کنند.

پوشش قرار نگرفته بودند، در دسترس بودند؛ و در مورد ضوابط اعتبار، کار، و کسب و کار تنها پنج از ۱۵ زیرمولفه، برای این کشورها در دسترس بود. به منظور افزایش توان مقایسه کلی بین ۱۲۳ کشور، داده‌ها از نظر آماری اصلاح و تنظیم شده‌اند، با وجود این در مقایسه‌ی کشورهایی که داده‌های تحقیقی داشتند و کشورهایی که این داده‌ها را نداشتند باید احتیاط کرد. (۸)

نمره‌های آزادی اقتصادی (رتبه‌های آن) در سال ۲۰۰۱

جدول (۱) نمره‌ها (و رتبه‌های)

هر یک از عوامل شاخص آزادی اقتصادی را نشان می‌دهد؛ بر مبنای نمره‌های ۱-۵، ۲-۵ و ۳-۵ چند ویژگی جالب از تجزیه و تحلیل این داده‌ها حاصل می‌شود. اقتصادهای بزرگ صنعتی با درآمد بالا به طور کلی رتبه بالاتری در ساختار حقوقی و حقوق مالکیت (عامل دوم)، دسترسی به پول سالم (عامل سوم) و آزادی برای معامله با خارجی‌ها (عامل چهارم) دارند؛ اگرچه رتبه این کشورها در اندازه دولت: مخارج، مالیات‌ها و سرمایه‌گذاری (عامل اول)، مقررات اعتبار و کار، کسب و کار (عامل پنجم) پایین‌تر است. این امر به ویژه برای کشورهای اروپای غربی مصداق دارد.

تعدادی از کشورهای در حال توسعه شرایط کاملاً متفاوتی دارند. کشور بولیوی یک مطالعه موردی جالب است. داده‌های این کشور نشان می‌دهد که صرف وجود دولت با اندازه معقول برای بدست آوردن رتبه بالا در آزادی اقتصادی کافی نیست. نهادهای آزادی اقتصادی از جمله حکومت قانون، حقوق مالکیت و نیز پول سالم، باز بودن تجارت و مقررات معقول نیز، در این امر مورد نیاز هستند. بولیوی رتبه هفدهم را برای اندازه دولت: مخارج، مالیات‌ها و سرمایه‌گذاری، و رتبه آبرومند ۲۹ را برای پول سالم دارد. اگرچه بولیوی نمره پائینی در دیگر عامل‌های اقتصادی دارد، به ویژه ساختار حقوقی و امنیت حقوق مالکیت (رتبه ۱۱)، در مولفه آزادی معامله با خارجی‌ها رتبه ۶۰ و قوانین اعتبار، کار و کسب و کار رتبه ۷۷ را دارد.

ضعف در حکومت قانون، و حقوق مالکیت به ویژه در کشورهای آفریقایی حاشیه صحرا، بین ممالک اسلامی و همینطور در چندین کشور مستقل شده اتحاد جماهیر شوروی سابق به وضوح مشهود است، گرچه بسیاری از این کشورها با موفقیت بر بازسازی و اصلاح خود اقدام کرده‌اند. برای مثال اسلوانی رتبه ۲۸ را در حکومت قانون و حقوق مالکیت دارد. در صورتی که بسیاری از کشورهای آمریکای لاتین و جنوب شرقی آسیا نمره پائینی در این شاخص دارند. کشورهایی که رتبه پائینی در این شاخص دارند اغلب در شاخص تجارت و قوانین نیز ضعیف هستند، هر چند که تعداد زیادی از این کشورها دولت‌هایی با اندازه معقول و پول سالم دارند.

اقتصادهایی که بیشتر از همه در تجارت خارجی باز هستند شامل هنگ کنگ، سنگاپور و ایرلند می‌شوند. دو کشور وابسته به بلوک شرق سابق از این نظر در میان ده رتبه بالا قرار دارند؛ استونی در رتبه پنجم و

کار، مقررات مربوط به فعالیت‌های کسب و کار (۵-۱ و ۵-۲) نیز از آزادی اقتصادی جلوگیری می‌کنند. مولفه‌هایی که ضوابط کسب و کار را رتبه‌بندی می‌کنند، برای تعیین درجه و اندازه محدودکننده بودن ضوابط دیوان‌سالاری (که رقابت و عملکرد بازار را محدود می‌کنند)، در نظر گرفته شده‌اند. دریافت امتیاز بالا در این شاخص، کشورها باید اجازه تعیین قیمت‌ها به بازار را بدهند و از فعالیت‌های قانونی بازدارنده و محدودکننده که ورود به کسب و کار که هزینه تولید محصولات را افزایش می‌دهند، خودداری کنند. همچنین باید از اعمال تبعیض در پرداخت‌های مالی و پاداش به بعضی از کسب و کارها و به ضرر کسب و کارهای دیگر خودداری کنند.

خلاصه امتیازهای آزادی اقتصادی جهان ۲۰۰۱

نمودار (۱) خلاصه امتیازهای آزادی اقتصادی جهان را به ترتیب بالاترین امتیاز به پایین‌ترین امتیاز نشان می‌دهد. این امتیازها متعلق به سال ۲۰۰۱ هستند. «شاخص آزادی اقتصادی جهان» در صورت در دسترس بودن تا سال ۱۹۷۰ محاسبه شده است. کشورهای هنگ کنگ، سنگاپور و آمریکا به ترتیب در مکان‌های اول تا سوم قرار دارند. کشورهای چهارم تا دهم عبارت‌اند از: ژلاندنو، بریتانیا، کانادا، استرالیا، ایرلند، سوئیس و هلند. در رده‌های پایین جدول کشورهای جمهوری مرکزی آفریقا، مالاوی، رومانی، اوکراین، جمهوری کنگو، گینه، الجزایر، زیمبابوه، جمهوری دموکراتیک کنگو قرار دارند؛ میانمار در پایین‌ترین مکان است.

همانطوری که پیشتر ذکر شد برای تمام کشورهایی که شاخص آن‌ها محاسبه شده است، داده‌های تحقیقی جدید ۱۸ زیرمولفه در دسترس نبود. بنابراین امتیاز آن کشورها براساس ۲۰ زیرمولفه از ۳۸ زیرمولفه این شاخص محاسبه شد. دو عامل اقتصادی این شاخص، یعنی اندازه دولت، مخارج دولت، مالیات‌ها، و شرکت‌ها (عامل اول) و دسترسی به پول سالم (عامل سوم) تحت تاثیر مسئله در دسترس نبودن اطلاعات متغیرهای مربوطه قرار ندارند. گرچه در دسترس نبودن داده‌ها برای ساختار قانونی و امنیت حقوق مالکیت (عامل دوم) و ضوابط اعتبار، کار، و کسب و کار (عامل پنجم) و تا حد کمتری در مورد آزادی مبادلات خارجی (عامل چهارم) مهم است. در ساختار قانونی و امنیت حقوق مالکیت فقط دو تا از پنج مولفه، برای کشورهایی که در «گزارش رقابت‌پذیری جهانی» تحت

مجارستان در رتبه دهم. کشورهای با کمترین قوانین. قوانین اعتبار، کار و کسب و کار (عامل پنجم). عبارت‌اند از هنگ کنگ، آمریکا و بریتانیا، نیوزلند، ایسلند و کانادا.

شاخص زنجیره‌ای وزن دار

یکی از بارزترین ویژگی‌های شاخص آزادی اقتصادی جهان، این است که می‌توان آن را از سال ۱۹۷۰ برای بسیاری از کشورها محاسبه کرد. «انستیتو فریزر» این شاخص را برای ۵۳ کشور در سال ۱۹۷۰، ۷۰ کشور در سال ۱۹۷۵، ۱۵۲ کشور در سال ۱۹۸۰، ۱۰۹ کشور در سال ۱۹۸۵، ۱۱۳ کشور در سال ۱۹۹۰ و ۱۲۳ کشور در سال‌های ۱۹۹۵، ۲۰۰۰ و ۲۰۰۱ محاسبه کرده است. با استفاده از این داده‌های سری زمانی، روند شاخص آزادی اقتصادی جهان را می‌توان در طول زمان ارزیابی کرد. یکی از مشکلات موجود در

براین اساس تغییرات این شاخص در سال‌های گذشته فقط براساس تغییرات مولفه‌هایی بود که در سال‌های نزدیک به سال پایه در دسترس قرار داشتند. برای مثال امتیازهای سال ۱۹۹۵ بر پایه سال ۲۰۰۰ بود. این امتیازها براساس تغییرات مولفه‌های اساسی بین سال‌های ۱۹۹۵ و ۲۰۰۰، و فقط برای مولفه‌های در دسترس در هر دو سال، بودند تنظیم شد. اگر مولفه‌ها در سال ۱۹۹۵ همانند مولفه‌ها در سال ۲۰۰۰ بودند، امتیازهای سال ۱۹۹۵ مشابه امتیازهای سال ۲۰۰۰ می‌شد. اگر تعداد مولفه‌های مورد محاسبه در سال ۱۹۹۵ کمتر از تعداد مولفه‌های سال ۲۰۰۰ بود، امتیازهای سال ۲۰۰۰ به طور نسبی برای سال ۱۹۹۵ (برای منعکس کردن این نکته) تنظیم شوند تا سال ۱۹۷۰ از این روش برای محاسبه آزادی اقتصادی جهان استفاده شد.

جدول (۲) «شاخص آزادی اقتصادی جهان» (زنجیره‌ای وزن دار) را از سال ۱۹۷۰ تا سال ۲۰۰۱ نشان می‌دهد. توضیحی درباره خطای اصلاح شده در جدول (۱) خطایی به هنگام محاسبه اولیه شاخص زنجیره‌ای وزن دار شاخص آزادی اقتصادی ارائه شده در «آزادی اقتصادی جهان: گزارش سالیانه ۲۰۰۲» کشف و اصلاح شد. گرچه تفاوت‌ها در بسیاری از موارد ناچیز است، به خوانندگان توصیه می‌شود که شاخص تلخیص شده زنجیره‌ای وزن دار در جداول این متن را بکار ببرند.

همبستگی بین آزادی اقتصادی و شاخص‌های دیگر

«شاخص آزادی اقتصادی جهان» همبستگی متقابلی با متغیرهای دیگری از جمله درآمد شخصی، رشد اقتصادی، توزیع درآمد و غیره دارد. نمودارهای (۶-۲) برخی از این روابط را نشان می‌دهد. این شاخص، همبستگی بالایی با درآمد سرانه و رشد اقتصادی دارد. آزادی اقتصادی به رشد سریع و کارایی اقتصادی بالاتر کمک می‌کند که منجر به زندگی بهتر و طولانی‌تر می‌شود. (۹) بسیاری از منتقدان آزادی اقتصادی بر ناتوانایی بازار آزاد در تأمین درآمد عادلانه و حمایت از فقیران (کم درآمدها) تأکید می‌کنند. نمودارهای (۴) و (۶) اعتبار این گونه بحث‌ها را نشان می‌دهد. توزیع درآمد در کشورهای با بازار آزاد در مقایسه با کشورهای با بازار تحت کنترل تفاوت معنی‌داری ندارد. علاوه بر این، کشورهایی که اقتصاد آزاد و باز دارند از بهره‌وری بالاتری برخوردارند و این منجر به درآمدهای بالاتری برای همه گروه‌های اجتماعی می‌شود. آخرین نمودار، متوسط درآمد را در ۱۰ درصد از فقیرترین جوامع نشان می‌دهد. [اختلاف امید به زندگی برای کشورهایی که در رده‌های ۲۰ درصد بالای جدول قرار دارند در مقایسه با کشورهایی که در رده‌های ۲۰ درصد پایین جدول قرار گرفته‌اند از لحاظ شاخص آزادی اقتصادی بیش از ۲۰ سال است.]

نتیجه‌گیری

عوامل متعددی بر «شاخص درجه آزادی اقتصادی جهان»، تأثیر دارند. برای تعیین درجه آزادی اقتصادی کشورها نمی‌توان به عوامل جداگانه بسنده کرد؛ بنابراین مجموعه‌ای از عوامل که بیشتر اشاره شد مورد استفاده قرار می‌گیرد. این شاخص بیشترین عوامل مهم اقتصادی را در بر می‌گیرد و سنج‌های معتبر برای ارزیابی درجه آزادی کشورهای جهان به دست می‌دهد. البته سنج‌های پیچیدگی درجه آزادی اقتصادی جهان را مشکل می‌توان با دقت مورد ارزیابی قرار داد. از این رو، تفاوت‌های اندک بین کشوری را نباید چندان جدی تلقی کرد. این مطالعه برای تعیین نقاط ضعف و قوت

این زمینه، کامل‌تر بودن داده‌های سال‌های اخیر نسبت به داده‌های سال‌های دورتر بود؛ از این رو، تغییرات در شاخص آزادی اقتصادی جهان در طول زمان می‌تواند ناشی از این واقعیت باشد که برخی از مولفه‌های این شاخص در بعضی از سال‌های گذشته در دسترس نبوده و در سال‌های دیگری در دسترس بوده است. این مساله شبیه مقایسه تولید ناخالص داخلی یا شاخص قیمت در طول زمان است، همان‌طور که می‌دانیم پایه و اساس کالا و خدمات که از آن‌ها برای محاسبه این شاخص‌ها استفاده می‌شود پیوسته در حال تغییرند. این، نقیصه، قابلیت مقایسه‌پذیری نتایج شاخص آزادی اقتصادی را در طول زمان تهدید می‌کند. برای تصحیح این نقیصه، «خلاصه شاخص آزادی اقتصادی جهان» تدوین شد و براساس امتیازهای سال ۲۰۰۰، به عنوان سال پایه، محاسبه شد.

سیاست‌های اتخاذ شده مسئولان کشوری حائز اهمیت است؛ همین طور راهگشای مطالعات جدیدی در این زمینه خواهد شد. همچنین برای پژوهشگرانی که به دنبال ارتقای دانش خود درباره توسعه اقتصادی و فرآیندهای رشد اقتصادی و نیز تجزیه و تحلیل و بررسی رابطه آزادی اقتصادی، آزادی ملی و تصمیم‌گیری‌های مردم سالارانه هستند با ارزش خواهد بود.

کادر (۱): عوامل، مولفه‌ها و زیرمولفه‌های شاخص آزادی اقتصادی جهان عامل اول: اندازه دولت، مخارج دولت، مالیات‌ها، و تعداد موسسات دولتی.

- ۱.۱. سهم مخارج مصرفی عمومی دولت از کل مصرف.
- ۲.۱. پرداخت‌های انتقالی و پارانه‌ها (درصد آن‌ها از تولید ناخالص داخلی).
- ۳.۱. بنگاه‌های دولتی و سهم سرمایه‌گذاری از تولید ناخالص داخلی.
- ۴.۱. میزان نهایی مالیات (و درآمدی که میزان نهایی مالیات بر آن اعمال می‌شود).
- ۱.۴.۱. بالاترین میزان نهایی مالیات (جدا از مالیات‌های جدول پرداختی).
- ۲.۴.۱. بالاترین میزان نهایی مالیات (شامل مالیات‌های جدول پرداختی).

عامل دوم: ساختار قانونی و امنیت حقوق مالکیت

- ۱.۲. استقلال قوه قضاییه (قوه قضاییه مستقل است و تحت مداخله دولت و طرفین دعوی قرار نمی‌گیرد).
- ۲.۲. دادگاه‌های بی‌طرف (چارچوب قانونی مورد اطمینان برای کسب و کارهای خصوصی برای مقابله با قانونی بودن اعمال و ضوابط دولتی وجود دارد).
- ۳.۲. حمایت از مالکیت فکری.
- ۴.۲. مداخله ارتش در حاکمیت قانون و فرآیند سیاسی.
- ۵.۲. یکپارچگی نظام حقوقی.

عامل سوم: دسترسی به پول سالم

- ۱.۳. اختلاف متوسط رشد سالیانه عرضه پول در پنج سال گذشته از متوسط رشد سالیانه تولید ناخالص داخلی در ۱۰ سال گذشته؛
- ۲.۳. استاندارد و تغییرات میزان تورم در پنج سال گذشته؛
- ۳.۳. میزان اخیر تورم؛
- ۴.۳. آزادی برای داشتن حساب‌های جاری ارزی بانکی در کشور و خارج از کشور.

عامل چهارم: آزادی مبادلات خارجی

- ۱.۴. مالیات بر تجارت خارجی؛
- ۱.۱.۴. درآمد حاصله از مالیات بر تجارت خارجی (به عنوان درصدی از صادرات و واردات)؛
- ۲.۱.۴. متوسط میزان‌های تعرفه؛
- ۳.۱.۴. انحراف معیار میزان‌های تعرفه؛
- ۲.۴. موانع تجاری نظارتی؛

۱.۲.۴. موانع نآشکار وارداتی (موانعی جدا از تعرفه‌ها و سهمیه‌های ذکر شده و انتشار یافته وجود ندارد)؛

۲.۲.۴. هزینه‌های وارداتی (آثار ترکیبی، تعرفه‌های واردات، حق الزحمه کسب و کار، حق الزحمه بانک، و زمان مورد نیاز برای تشریفات زائد اداری هزینه‌های وارداتی تجهیزات را افزایش می‌دهد)؛

۳.۴. اندازه واقعی بخش تجارت در مقایسه با اندازه مورد انتظار؛

۴.۴. تفاوت بین میزان رسمی و میزان بازار سیاه ارز؛

۵.۴. کنترل بازارهای سرمایه بین‌المللی؛

۱.۵.۴. دسترسی اتباع داخلی به بازار سرمایه خارجی و دسترسی اتباع خارجی به بازار سرمایه داخلی؛

۲.۵.۴. محدودیت در آزادی اتباع داخلی برای معامله در بازار سرمایه خارجی. (شاخص کنترل‌های سرمایه بین ۱۳ طبقه‌بندی صندوق بین‌المللی پول).

عامل پنجم: ضوابط اعتبار، کار، و کسب و کار

- ۱.۵. ضوابط بازار اعتبار؛
- ۱.۱.۵. مالکیت بانک‌ها (درصد پس انداز در بانک‌های خصوصی)؛
- ۲.۱.۵. رقابت بانک‌های داخلی با بانک‌های خارجی؛
- ۳.۱.۵. توسعه اعتبار. (درصد توسعه اعتبار در بخش خصوصی)؛
- ۴.۱.۵. خودداری از کنترل میزان بهره و ضوابطی که منجر به میزان بهره منفی می‌شود؛

۵.۱.۵. کنترل میزان بهره. کنترل میزان بهره در حساب‌های پس انداز بانکی و وام‌ها را به طور آزادانه بازار تعیین می‌کند؛

۲.۵. ضوابط بازار کار؛

۱.۲.۵. تاثیر حداقل دستمزد. (حداقل دستمزد وضع شده، قانونی تاثیر ناچیزی بر دستمزدها دارد به این دلیل که بسیار پایین است و یا اجرا نمی‌شود)؛

۲.۲.۵. شیوه‌های استخدام و اخراج. (شیوه‌های استخدام و اخراج کردن را قراردادهای خصوصی تعیین می‌کند)؛

۳.۲.۵. سهم نیروی کار که دستمزد آن از طریق چانه زنی تعیین می‌شود؛

۴.۲.۵. حقوق بیکاری. (نظام دریافتی حقوق بیکاری از انگیزه کار کردن حمایت می‌کند)؛

۵.۲.۵. استفاده از سربازگیری جهت بدست آوردن کارمندان ارتش؛

۳.۵. ضوابط کسب و کار؛

۱.۳.۵. کنترل قیمت‌ها (حدود آزادی کسب و کارها برای تعیین قیمت‌های کسب و کار خویش)؛

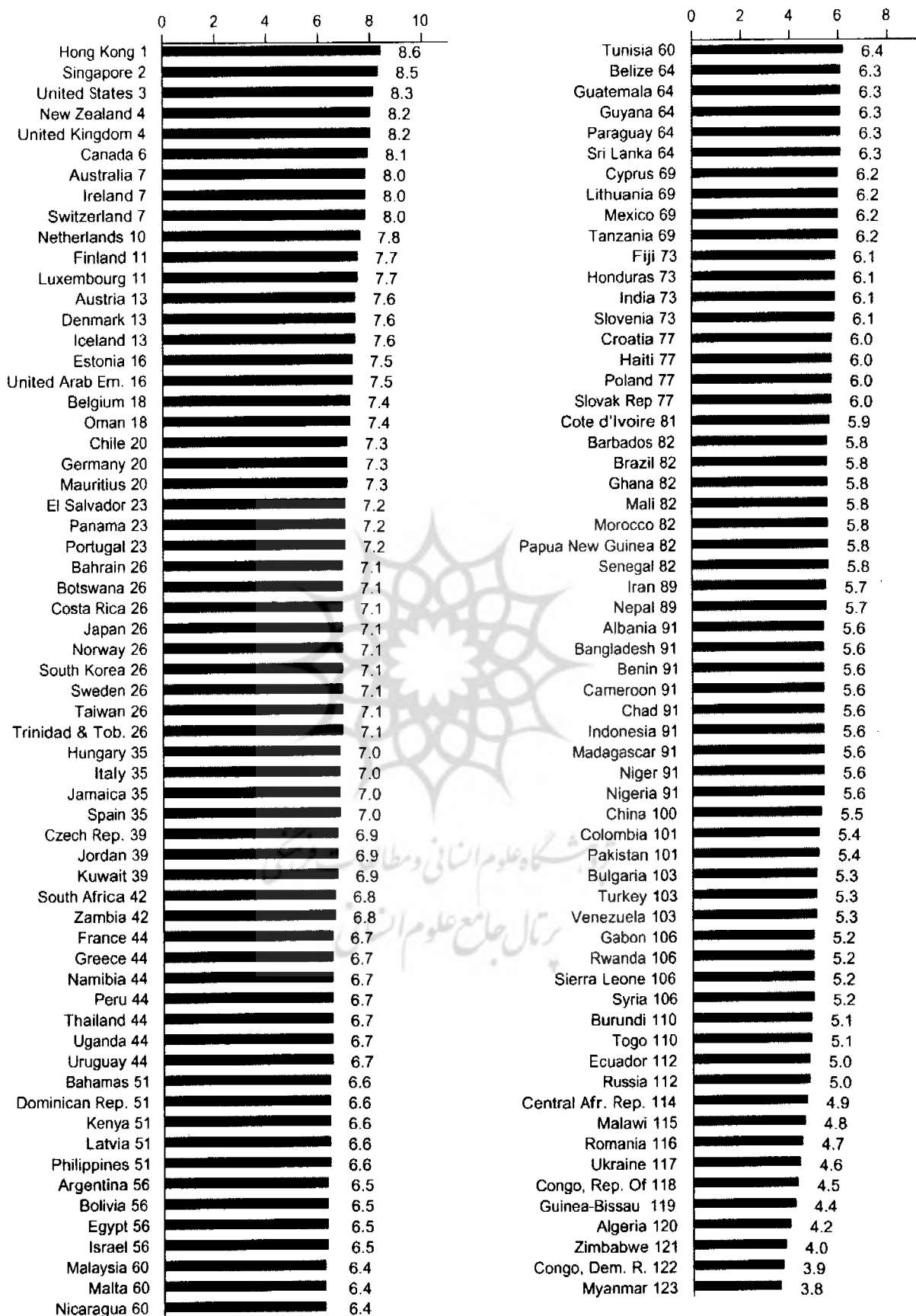
۲.۳.۵. شرایط اداری کسب و کارهای جدید (رویه‌های اداری مشکل مهمی برای شروع کسب و کار جدید است)؛

۳.۳.۵. زمان صرف شده در تشریفات زائد اداری (مدیریت ارشد زمان قابل ملاحظه‌ای را صرف تشریفات زائد اداری می‌کند)؛

۴.۳.۵. شروع کسب و کار جدید (شروع کسب و کار جدید به طور کلی راحت است)؛

۵.۳.۵. پرداخت‌های نامنظم. (پرداخت‌های نامنظم و اضافی مرتبط با اجازه نامه واردات و صادرات، پروانه‌های کسب و کار، کنترل ارز، ارزیابی مالیات، حمایت پلیس، یا تقاضا برای وام بسیار کم است).

نمودار (۱): خلاصه ای از درجه بندی کشورها بر مبنای شاخص آزادی در سال ۲۰۰۱

جدول (۱) - درجه‌بندی (و رتبه‌بندی) حوزه‌های مختلف در کشورهای بر مبنای شاخص آزادی اقتصادی در سال ۲۰۰۱

کشور	۱	۲	۳	۴	۵	۱-۵	۲-۵	۳-۵
مخارج، مالیات‌ها و یگانها	اندازه دولت:	ساختار حقوقی	دسترسی به پول شفاف	آزادی مبادلات با خارجی‌ها	تنظیم مقررات مربوط به اختیارات تیروری کار و تجارت	مقررات بازار اعتبارات	مقررات بازار کار	مقررات کسب و کار
آلبانی	۵/۵ (۷۵)	۴/۶ (۸۰)	۷/۱ (۷۷)	۵/۳ (۱۱۳)	۵/۷ (۶۷)	۵/۲ (۱۱۰)		
الجزایر	۴/۳ (۱۰۴)	۲/۹ (۱۱۳)	۴/۶ (۱۱۳)	۵/۸ (۱۰۰)	۳/۷ (۱۲۲)	۲/۳ (۱۲۲)		
آرژانتین	۷/۹ (۷)	۳/۶ (۱۰۰)	۹/۶ (۱۹)	۶/۱ (۹۲)	۵/۴ (۸۰)	۷/۴ (۴۹)	۵/۶ (۲۶)	۳/۳ (۷۸)
استرالیا	۶/۱ (۵۴)	۹/۳ (۲)	۹/۴ (۳۱)	۷/۷ (۳۶)	۷/۲ (۸)	۸/۹ (۱۴)	۵/۹ (۲۲)	۶/۹ (۷)
اتریش	۴/۸ (۸۸)	۸/۹ (۷)	۹/۶ (۱۱)	۸/۵ (۹)	۶ (۴۴)	۷/۹ (۳۶)	۴/۲ (۶۵)	۵/۹ (۲۱)
باهاما	۷/۵ (۱۶)	۶/۸ (۳۳)	۶/۸ (۹۰)	۵/۱ (۱۱۴)	۶/۸ (۱۶)	۹/۵ (۱)		
بحرین	۶/۸ (۳۳)	۵/۹ (۵۵)	۹/۱ (۴۱)	۷/۶ (۴۰)	۶/۴ (۲۵)	۸/۴ (۲۲)		
بنگلادش	۷/۲ (۲۵)	۳ (۱۱۰)	۷ (۸۵)	۵/۵ (۱۱۰)	۵/۳ (۸۴)	۵/۹ (۹۷)	۶/۶ (۱۰)	۳/۵ (۷۵)
باربادوس	۳/۹ (۱۱۳)	۶/۶ (۳۷)	۶/۷ (۹۴)	۵ (۱۱۵)	۶/۶ (۲۱)	۸/۳ (۲۵)		
بلژیک	۴/۶ (۹۷)	۷/۸ (۱۹)	۹/۷ (۵)	۸/۹ (۴)	۵/۹ (۵۱)	۸/۴ (۲۱)	۴/۹ (۴۵)	۴/۵ (۵۷)
بلژن	۶ (۶۱)	۶/۲ (۴۵)	۶/۹ (۸۸)	۵/۶ (۱۰۸)	۶/۹ (۱۲)	۹/۳ (۶)		
بنین	۶/۵ (۴۹)	۴/۳ (۸۶)	۶/۵ (۱۰۰)	۵/۵ (۱۱۲)	۵/۱ (۹۷)	۷/۶ (۴۱)		
بولیوی	۷/۴ (۱۷)	۳ (۱۱۱)	۹/۴ (۲۹)	۷/۱ (۶۰)	۵/۵ (۷۷)	۸ (۳۵)	۴/۳ (۵۹)	۴/۱ (۶۶)
بوتسوانا	۵/۳ (۸۰)	۷ (۲۶)	۸/۷ (۵۳)	۷/۹ (۳۳)	۶/۷ (۱۸)	۸ (۳۳)	۶/۸ (۷)	۵/۳ (۳۱)
برزیل	۶/۳ (۵۰)	۴/۹ (۷۲)	۶/۱ (۱۰۵)	۶/۴ (۸۲)	۵/۳ (۸۸)	۵/۹ (۱۰۰)	۴/۷ (۵۳)	۵/۴ (۳۰)
بلغارستان	۴/۶ (۹۵)	۴/۸ (۷۳)	۴/۵ (۱۱۴)	۷/۲ (۵۶)	۵/۴ (۷۸)	۶/۹ (۶۵)	۴/۹ (۴۴)	۴/۵ (۵۵)
بروندی	۶/۱ (۵۸)	۳/۳ (۱۰۵)	۶/۱ (۱۰۶)	۴/۳ (۱۱۸)	۵/۵ (۷۵)	۵/۴ (۱۰۹)		
کامرون	۵/۴ (۷۸)	۴/۴ (۸۱)	۶/۵ (۹۸)	۵/۸ (۹۷)	۶ (۴۵)	۷ (۶۲)		
کانادا	۶/۵ (۴۸)	۹ (۶)	۹/۵ (۳۷)	۸/۱ (۲۴)	۷/۲ (۶)	۸/۴ (۲۰)	۶/۵ (۱۳)	۶/۹ (۸)
جمهوری آفریقای مرکزی	۴/۱ (۱۰۹)	۴/۳ (۸۸)	۷ (۸۷)	۴/۸ (۱۱۶)	۴/۵ (۱۱۶)	۶/۸ (۷۱)		
چاد	۶/۷ (۳۹)	۴/۲ (۹۱)	۶/۶ (۹۵)	۵/۸ (۹۸)	۴/۶ (۱۱۵)	۵/۷ (۱۰۴)		
شیلی	۶/۱ (۵۹)	۶/۲ (۴۷)	۹/۶ (۱۵)	۸/۳ (۱۴)	۶/۴ (۲۶)	۸/۳ (۲۴)	۴/۲ (۶۶)	۶/۶ (۱۱)

(۴۶)	۴/۸	(۵۵)	۴/۶	(۱۱۶)	۴/۷	(۱۱۱)	۴/۷	(۶۷)	۷	(۸۷)	۶/۹	(۶۸)	۵/۱	(۱۱۵)	۳/۸	چین
(۴۸)	۴/۷	(۷۴)	۳/۷	(۶۰)	۷	(۹۴)	۵/۲	(۸۳)	۶/۴	(۷۱)	۷/۵	(۱۰۳)	۳/۴	(۹۲)	۴/۶	کلمبیا
				(۱۲۱)	۲/۵	(۱۱۴)	۴/۶	(۱۲۱)	۳/۲	(۱۱۵)	۴/۳	(۱۱۹)	۲/۴	(۸۴)	۵/۱	جمهوری دموکراتیک کنگو
				(۱۱۹)	۴/۱	(۱۰۹)	۴/۷	(۶۳)	۷/۱	(۱۱۶)	۴/۲	(۱۲۰)	۲/۴	(۱۱۲)	۳/۹	جمهوری کنگو
(۴۱)	۵	(۲۰)	۶/۱	(۷۵)	۶/۷	(۵۲)	۵/۹	(۳۲)	۷/۹	(۶۶)	۷/۹	(۴۲)	۶/۵	(۲۱)	۷/۳	کاستاریکا
				(۵۱)	۷/۳	(۸۱)	۵/۴	(۹۱)	۶/۱	(۸۰)	۷	(۹۹)	۳/۷	(۱۵)	۷/۵	ساحل عاج
(۶۲)	۴/۳	(۴۳)	۴/۹	(۹)	۹/۱	(۳۷)	۶/۱	(۷۶)	۶/۷	(۶۷)	۷/۸	(۶۷)	۵/۲	(۱۰۸)	۴/۱	کرواسی
				(۱۶)	۸/۸	(۷۴)	۵/۵	(۱۰۱)	۵/۸	(۸۶)	۶/۹	(۳۲)	۶/۹	(۵۳)	۶/۱	قبرس
(۳۸)	۵/۱	(۳۲)	۵/۴	(۶۷)	۶/۸	(۶۰)	۵/۸	(۲۳)	۸/۱	(۳۲)	۹/۴	(۳۹)	۶/۶	(۹۹)	۴/۵	جمهوری چک
(۱۰)	۶/۶	(۴۹)	۴/۷	(۴)	۹/۴	(۱۱)	۶/۹	(۱۷)	۸/۲	(۷)	۹/۷	(۴)	۹/۲	(۱۱۴)	۳/۹	دانمارک
(۴۹)	۴/۷	(۱۹)	۶/۲	(۴۵)	۷/۵	(۶۰)	۶/۱	(۸۱)	۶/۵	(۵۹)	۸/۱	(۹۶)	۳/۸	(۴)	۸/۵	جمهوری دومینیک
(۶۹)	۳/۹	(۷۵)	۳/۷	(۱۱۸)	۴/۳	(۱۲۰)	۴	(۶۹)	۷	(۱۲۲)	۲/۶	(۱۱۸)	۲/۵	(۲)	۹	اکوادور
(۳۶)	۵/۲	(۶۷)	۴	(۹۲)	۵/۹	(۱۰۰)	۵	(۸۸)	۶/۱	(۲۱)	۹/۵	(۷۷)	۴/۶	(۲۷)	۷/۱	مصر
(۱۹)	۶	(۳۶)	۵/۲	(۵۲)	۷/۳	(۳۴)	۶/۲	(۴۶)	۷/۴	(۲۲)	۹/۵	(۸۴)	۴/۴	(۳)	۸/۷	السالوادور
(۱۵)	۶/۴	(۳۸)	۵/۱	(۱۱)	۹	(۱۳)	۶/۸	(۵)	۸/۸	(۴۸)	۸/۸	(۴۰)	۶/۵	(۴۶)	۶/۵	استونی
				(۸۴)	۶/۴	(۵۶)	۵/۸	(۸۹)	۶/۱	(۸۱)	۷	(۶۳)	۵/۵	(۵۶)	۶/۱	فیجی
(۱)	۷/۹	(۷۷)	۳/۶	(۱۷)	۸/۷	(۱۷)	۶/۷	(۳۰)	۸/۲	(۱۳)	۹/۶	(۱)	۹/۳	(۱۰۱)	۴/۵	فنلاند
(۳۲)	۵/۳	(۴۱)	۵	(۲۷)	۸/۲	(۳۵)	۶/۲	(۲۹)	۷/۹	(۱۷)	۹/۶	(۲۵)	۷/۱	(۱۲۱)	۲/۸	فرانسه
(۲۴)	۵/۶	(۸۰)	۲/۸	(۸۸)	۶/۳	(۷۳)	۵/۶	(۱۰۶)	۵/۶	(۱۰۹)	۵/۸	(۸۷)	۴/۳	(۹۸)	۴/۵	گابن
				(۴۰)	۷/۷	(۸۲)	۵/۴	(۷)	۸/۷	(۱۲)	۹/۶	(۱۰)	۸/۷	(۱۰۷)	۴/۲	آلمان
				(۱۰۲)	۵/۸	(۵۵)	۵/۸	(۴۴)	۷/۵	(۱۰۸)	۵/۸	(۸۹)	۴/۲	(۶۹)	۵/۷	غنا
(۴۵)	۴/۸	(۷۰)	۳/۸	(۵۳)	۷/۲	(۸۹)	۵/۳	(۳۹)	۷/۶	(۳۵)	۹/۳	(۶۱)	۵/۶	(۶۴)	۵/۹	یونان
(۶۷)	۴/۱	(۶۹)	۴	(۵۵)	۷/۲	(۹۸)	۵/۱	(۷۷)	۶/۶	(۴۶)	۸/۹	(۱۱۵)	۲/۶	(۵)	۸/۵	گواتمالا
				(۵۰)	۷/۳	(۷۱)	۵/۶	(۹۰)	۶/۱	(۱۱۹)	۳/۳	(۱۰۹)	۳	(۱۱۱)	۴	گینه بیسائو
				(۵۸)	۷/۱	(۳۱)	۶/۲	(۲۲)	۸/۱	(۶۴)	۷/۹	(۶۵)	۵/۲	(۱۱۰)	۴/۱	گویان
(۷۶)	۳/۴	(۱)	۸/۲	(۳)	۹/۵	(۱۰)	۷	(۱۱۱)	۵/۵	(۵۸)	۸/۳	(۱۲۲)	۲	(۲۰)	۷/۳	هایتی

(۷۰)	۳/۸	(۳۷)	۵/۲	(۷۷)	۶/۶	(۹۲)	۵/۲	(۶۲)	۷/۱	(۵۷)	۸/۳	(۱۱۷)	۲/۶	(۱۸)	۷/۴	هند وراس
(۵)	۷/۴	(۲)	۷/۸	(۱۵)	۸/۸	(۱)	۸	(۱)	۹/۸	(۳۸)	۹/۲	(۲۷)	۷	(۱)	۹/۱	هنگ کنگ
(۲۳)	۵/۸	(۲۴)	۵/۸	(۲۸)	۸/۱	(۲۳)	۶/۶	(۱۰۰)	۸/۵	(۵۶)	۸/۵	(۳۴)	۶/۷	(۸۹)	۴/۷	مجارستان
(۲)	۷/۸	(۶)	۶/۹	(۳۸)	۷/۹	(۵)	۷/۵	(۷۱)	۶/۸	(۴۳)	۹	(۹)	۸/۹	(۶۲)	۶	ایسلند
(۷۱)	۳/۷	(۳۳)	۵/۳	(۹۵)	۵/۹	(۱۰۲)	۵	(۱۰۳)	۵/۷	(۸۹)	۶/۹	(۵۸)	۵/۷	(۱۹)	۷/۳	هند
(۸۰)	۲/۷	(۴۸)	۴/۸	(۱۱۲)	۵/۱	(۱۱۸)	۴/۳	(۳۵)	۷/۷	(۱۰۳)	۶/۲	(۱۱۲)	۲/۹	(۳۴)	۶/۸	اندونزی
				(۱۱۴)	۴/۸	(۱۲۱)	۳/۹	(۱۲۰)	۴/۲	(۶۱)	۸/۱	(۵۱)	۵/۹	(۴۵)	۶/۵	ایران
(۱۶)	۶/۳	(۳۰)	۵/۵	(۲۶)	۸/۲	(۱۹)	۶/۷	(۳)	۹/۱	(۲۶)	۹/۵	(۱۶)	۸/۴	(۵۵)	۶/۱	ایرلند
(۲۶)	۵/۵	(۶۰)	۴/۳	(۸۹)	۶/۱	(۸۵)	۵/۳	(۳۷)	۷/۷	(۳۳)	۹/۴	(۲۱)	۷/۴	(۱۲۲)	۲/۶	اسرائیل
(۳۹)	۵	(۷۶)	۳/۶	(۶۸)	۶/۸	(۹۶)	۵/۱	(۱۸)	۸/۲	(۱۸)	۹/۶	(۲۲)	۷/۴	(۹۶)	۴/۶	ایتالیا
(۶۳)	۴/۳	(۱۷)	۶/۲	(۸۳)	۶/۴	(۶۸)	۵/۶	(۵۴)	۷/۲	(۴۲)	۹	(۶۲)	۵/۶	(۱۳)	۷/۶	جامائیکا
(۲۹)	۵/۴	(۱۵)	۶/۴	(۷۹)	۶/۵	(۳۹)	۶/۱	(۷۲)	۶/۸	(۱۰)	۹/۶	(۲۴)	۷/۲	(۷۰)	۵/۶	ژاپن
(۶۰)	۴/۳	(۱۴)	۶/۴	(۷۰)	۶/۸	(۵۴)	۵/۸	(۵۹)	۷/۱	(۹)	۹/۶	(۵۰)	۶/۱	(۷۱)	۵/۶	اردن
				(۵۹)	۷/۱	(۳۲)	۶/۲	(۶۴)	۷/۱	(۴۴)	۹	(۹۴)	۴	(۴۳)	۶/۶	کنیا
				(۶۳)	۷	(۳۳)	۶/۲	(۵۷)	۷/۲	(۶۰)	۸/۱	(۲۹)	۶/۹	(۶۰)	۶/۱	کویت
(۵۰)	۴/۷	(۵۱)	۴/۷	(۳۹)	۷/۹	(۶۱)	۵/۷	(۴۱)	۷/۶	(۴۷)	۸/۸	(۵۹)	۵/۷	(۸۲)	۵/۲	لتونی
(۳۳)	۵/۳	(۵۷)	۴/۵	(۶۹)	۶/۸	(۷۶)	۵/۵	(۳۴)	۷/۸	(۷۰)	۷/۵	(۶۹)	۵/۱	(۸۱)	۵/۲	لیتوانی
				(۱۲)	۹	(۱۴)	۶/۸	(۸)	۸/۶	(۴)	۹/۷	(۱۲)	۸/۶	(۹۴)	۴/۶	لوکزامبورگ
				(۹۴)	۵/۹	(۱۰۸)	۴/۸	(۱۰۹)	۵/۶	(۱۰۲)	۶/۳	(۷۹)	۴/۶	(۳۰)	۷	ماداگاسکار
				(۱۰۸)	۵/۵	(۶۲)	۵/۷	(۹۵)	۵/۹	(۱۲۰)	۲/۹	(۶۴)	۵/۳	(۱۰۶)	۴/۲	ملاوی
(۲۵)	۵/۶	(۱۱)	۶/۶	(۹۰)	۶	(۴۳)	۶/۱	(۴۸)	۷/۴	(۹۱)	۶/۸	(۴۸)	۶/۱	(۷۲)	۵/۶	مالزی
				(۱۰۳)	۵/۸	(۱۰۶)	۴/۸	(۸۰)	۶/۵	(۷۶)	۷/۱	(۷۱)	۵	(۶۸)	۵/۷	مالی
				(۹۳)	۵/۹	(۶۴)	۵/۷	(۹۳)	۶	(۷۵)	۷/۳	(۲۳)	۷/۳	(۶۵)	۵/۸	مالت
(۴۷)	۴/۷	(۴۲)	۵	(۴۶)	۷/۴	(۶۳)	۵/۷	(۶۱)	۷/۱	(۲۸)	۹/۵	(۳۵)	۶/۷	(۱۴)	۷/۶	موریس
(۶۴)	۴/۲	(۵۰)	۴/۷	(۷۶)	۶/۶	(۹۳)	۵/۲	(۵۰)	۷/۳	(۷۸)	۷/۱	(۱۰۱)	۳/۶	(۱۰)	۷/۶	مکزیک
(۵۸)	۴/۴	(۶۱)	۴/۳	(۵۴)	۷/۲	(۸۷)	۵/۳	(۱۰۷)	۵/۶	(۸۴)	۷	(۵۴)	۵/۹	(۷۷)	۵/۵	مراکش

(۲۷)	۵/۵	۶/۷	(۱۲۰)	۳/۴	(۱۱۷)	۴/۵	(۱۲۲)	۱/۷	(۱۰۷)	۶/۱	(۱۰۶)	۳/۲	(۱۱۷)	۲/۵	میانمار
			(۲)	۹/۵	(۷)	۷/۲	(۷۹)	۶/۵	(۷۳)	۷/۴	(۱۸)	۷/۹	(۱۰۲)	۴/۵	نامیبیا
(۲۰)	۶	۵/۲	(۱۰)	۹/۱	(۱۵)	۶/۸	(۱۰۲)	۵/۸	(۹۲)	۶/۸	(۷۴)	۴/۸	(۸۳)	۵/۲	نیال
(۴)	۷/۴	۶/۱	(۵)	۹/۳	(۴)	۷/۶	(۱۱)	۸/۸	(۲۰)	۹/۵	(۵)	۹/۱	(۹۳)	۴/۶	هند
(۴۳)	۴/۹	۶/۴	(۴۸)	۷/۴	(۳۰)	۶/۲	(۲۷)	۸	(۵۵)	۸/۷	(۱۰۷)	۳/۲	(۶۶)	۵/۸	نیکاراگوته
			(۹۹)	۵/۹	(۱۱۲)	۴/۶	(۹۶)	۵/۹	(۸۳)	۷	(۸۳)	۴/۴	(۶۲)	۶	نیجر
(۷۴)	۳/۵	۷/۱	(۵۷)	۷/۱	(۴۷)	۵/۹	(۶۸)	۷	(۱۱۰)	۵/۷	(۱۰۸)	۳/۱	(۵۱)	۶/۲	نیجریه
(۱۷)	۶/۲	۶	(۴۳)	۷/۶	(۴۹)	۵/۹	(۴۵)	۷/۵	(۴۵)	۹	(۱۷)	۸/۳	(۹۰)	۴/۷	نروژ
			(۱۳)	۸/۹	(۲۲)	۶/۶	(۳۱)	۷/۹	(۶)	۹/۷	(۳۱)	۶/۹	(۶۷)	۵/۸	عمان
			(۱۱۱)	۵/۱	(۷۹)	۵/۴	(۱۱۹)	۴/۳	(۹۷)	۶/۵	(۱۰۴)	۳/۴	(۲۳)	۷/۳	پاکستان
(۵۳)	۴/۵	۵/۶	(۳۳)	۸/۴	(۳۶)	۶/۲	(۴۳)	۷/۵	(۱۴)	۹/۶	(۷۵)	۴/۷	(۸)	۷/۸	پاناما
			(۶۶)	۶/۹	(۶۶)	۶	(۹۴)	۵/۹	(۱۰۴)	۶/۲	(۸۵)	۴/۴	(۴۷)	۶/۵	پاپوا گینه نو
(۵۲)	۴/۶	۳/۴	(۸۱)	۶/۶	(۱۰۷)	۴/۸	(۵۵)	۷/۲	(۵۰)	۸/۸	(۱۱۴)	۲/۸	(۶)	۸/۱	پاراگوئه
(۵۶)	۴/۵	۴/۲	(۳۰)	۸/۱	(۷۰)	۵/۶	(۵۲)	۷/۳	(۴۹)	۸/۸	(۹۰)	۴/۷	(۱۱)	۷/۶	پرو
(۷۳)	۳/۷	۵/۷	(۴۲)	۷/۶	(۶۵)	۵/۷	(۴۷)	۷/۴	(۳۷)	۹/۲	(۹۵)	۳/۹	(۳۱)	۶/۹	فیلیپین
(۶۵)	۴/۱	۴/۳	(۴۴)	۷/۵	(۸۶)	۵/۳	(۷۵)	۶/۷	(۶۹)	۷/۶	(۵۶)	۵/۸	(۱۰۰)	۴/۵	لهستان
(۳۴)	۵/۲	۴/۶	(۳۴)	۸	(۵۰)	۵/۹	(۲۵)	۸/۱	(۲۵)	۹/۵	(۲۰)	۷/۶	(۸۵)	۵/۱	پرتغال
(۶۱)	۴/۳	۵	(۷۴)	۶/۷	(۸۳)	۵/۳	(۷۸)	۶/۶	(۱۲۳)	۲/۳	(۷۶)	۴/۶	(۹۱)	۴/۶	رومانی
(۷۷)	۳/۴	۴/۵	(۱۱۵)	۴/۷	(۱۱۹)	۴/۲	(۷۴)	۶/۷	(۱۱۲)	۴/۹	(۹۷)	۳/۸	(۷۳)	۵/۵	روسیه
			(۸۵)	۶/۳	(۵۷)	۵/۸			(۷۲)	۷/۵	(۱۲۱)	۲	(۷۶)	۵/۵	رواندا
			(۷۸)	۶/۶	(۱۰۵)	۴/۹	(۹۹)	۵/۸	(۷۴)	۷/۳	(۸۲)	۴/۴	(۳۲)	۶/۸	سنگال
(۳)	۷/۷	۵/۶	(۳۷)	۷/۹	(۹)	۷	(۲)	۹/۴	(۱۶)	۹/۶	(۱۵)	۸/۵	(۹)	۷/۸	سنگاپور
(۵۴)	۴/۵	۴/۷	(۹۸)	۵/۹	(۱۰۱)	۵	(۱۲)	۸/۳	(۶۲)	۸	(۶۰)	۵/۶	(۱۲۰)	۳	اسلوواکی
(۴۴)	۴/۹	۳/۸	(۷۷)	۶/۷	(۹۵)	۵/۱	(۵۳)	۷/۳	(۵۴)	۸/۷	(۲۸)	۷	(۱۲۳)	۲/۵	اسلوونی

(۲۸)	۵/۴	(۳۱)	۵/۴	(۱۸)	۸/۵	(۲۴)	۶/۵	(۵۱)	۷/۳	(۶۵)	۷/۹	(۳۶)	۶/۶	(۷۴)	۵/۵	آفریقای جنوبی
(۴۰)	۵	(۶۳)	۴/۳	(۸۰)	۶/۴	(۹۰)	۵/۲	(۴۹)	۷/۳	(۲۳)	۹/۵	(۴۳)	۶/۴	(۲۴)	۷/۳	کره جنوبی
(۲۲)	۵/۸	(۴۰)	۵	(۳۹)	۸/۱	(۲۸)	۶/۳	(۲۶)	۸	(۳۰)	۹/۴	(۴۴)	۶/۳	(۸۶)	۵	اسپانیا
(۳۵)	۵/۲	(۱۸)	۶/۲	(۸۲)	۶/۴	(۴۸)	۵/۹	(۸۵)	۶/۴	(۹۳)	۶/۷	(۶۶)	۵/۲	(۲۸)	۷	سريلانكا
(۱۲)	۶/۵	(۷۸)	۳/۴	(۱۹)	۸/۴	(۳۸)	۶/۱	(۱۹)	۸/۲	(۱)	۹/۸	(۱۳)	۸/۶	(۱۱۹)	۳	سوئد
(۱۳)	۶/۵	(۳۴)	۵/۳	(۳۲)	۸/۱	(۲۰)	۶/۶	(۱۵)	۸/۳	(۸)	۹/۷	(۱۴)	۸/۶	(۲۹)	۷	سوئیس
				(۱۲۳)	۰/۷	(۱۲۳)	۲/۹	(۸۶)	۶/۲	(۶۳)	۸	(۷۰)	۵/۱	(۱۱۶)	۳/۷	سوریه
(۱۸)	۶/۱	(۴۶)	۴/۹	(۸۶)	۶/۳	(۵۸)	۵/۸	(۲۸)	۸	(۳)	۹/۷	(۵۳)	۵/۹	(۵۷)	۶/۱	تایوان
				(۱۰۵)	۵/۶	(۵۹)	۵/۸	(۱۰۵)	۵/۶	(۵۱)	۸/۸	(۴۹)	۶/۱	(۸۷)	۴/۹	تاتاریا
(۵۱)	۴/۷	(۱۲)	۶/۶	(۶۱)	۷	(۴۲)	۶/۱	(۳۸)	۷/۷	(۹۶)	۶/۶	(۴۶)	۶/۲	(۳۵)	۶/۸	تایلند
				(۱۰۱)	۵/۸	(۱۱۳)	۴/۶	(۸۷)	۶/۲	(۹۹)	۶/۵	(۹۸)	۳/۷	(۱۰۳)	۴/۴	توگو
(۳۷)	۵/۱	(۸)	۶/۷	(۵۶)	۷/۲	(۲۷)	۶/۳	(۶۵)	۷	(۴۰)	۹/۱	(۴۱)	۶/۵	(۴۴)	۶/۶	ترنیداد و توباگو
(۱۴)	۶/۴	(۷۲)	۳/۸	(۳۱)	۸/۱	(۴۱)	۶/۱	(۸۴)	۶/۴	(۷۹)	۷	(۳۰)	۶/۹	(۷۹)	۵/۳	تونس
(۵۹)	۴/۳	(۵۸)	۴/۴	(۹۱)	۶	(۱۰۳)	۴/۹	(۵۸)	۷/۲	(۱۱۷)	۳/۸	(۹۳)	۴/۱	(۴۰)	۶/۷	ترکیه
				(۱۱۳)	۵	(۶۹)	۵/۶	(۴۲)	۷/۵	(۳۶)	۹/۲	(۷۸)	۴/۶	(۳۶)	۶/۸	اوگاندا
(۷۹)	۳/۲	(۲۳)	۵/۹	(۱۰۷)	۵/۵	(۱۰۴)	۴/۹	(۷۰)	۶/۸	(۱۱۸)	۳/۷	(۹۲)	۴/۲	(۱۱۸)	۳/۵	اوکراین
				(۶۴)	۷	(۲۹)	۶/۲	(۲۱)	۸/۲	(۳۹)	۹/۱	(۳۸)	۶/۶	(۱۲)	۷/۶	امارات عربی متحده
(۹)	۶/۸	(۵)	۷/۱	(۷)	۹/۲	(۳)	۷/۷	(۱۳)	۸/۳	(۳۴)	۹/۳	(۳)	۹/۲	(۴۲)	۶/۶	انگلستان
(۶)	۶/۹	(۳)	۷/۳	(۸)	۹/۲	(۲)	۷/۸	(۳۰)	۷/۹	(۲)	۹/۸	(۱۱)	۸/۷	(۲۲)	۷/۳	ایالات متحده
(۴۲)	۵	(۲۹)	۵/۵	(۸۷)	۶/۳	(۷۲)	۵/۶	(۷۳)	۶/۸	(۵۲)	۸/۷	(۵۷)	۵/۸	(۳۸)	۶/۷	آرژانتین
(۶۸)	۴	(۷۱)	۳/۸	(۴۷)	۷/۴	(۹۹)	۵/۱	(۶۶)	۷	(۱۱۱)	۵/۶	(۱۲۳)	۱/۹	(۲۶)	۷/۱	ونزوئلا
				(۹۶)	۵/۹	(۶۶)	۵/۷	(۱۶)	۸/۳	(۶۸)	۷/۶	(۵۲)	۵/۹	(۴۱)	۶/۶	زامبیا

جدول (۲) - شاخص زنجیره‌ای وزن دار خلاصه شده

کشور	۱۹۷۰	۱۹۷۵	۱۹۸۰	۱۹۸۵	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۰۱
آلبانی					۳/۵	۴/۳	۵/۵	۵/۷
الجزایر			۳/۹	۳/۹	۳/۵	۳/۶	۴/۶	۴/۳
آرژانتین	۴/۴	۲/۸	۳/۹	۳/۵	۴/۴	۶/۴	۷/۲	۶/۵
استرالیا	۶/۶	۵/۸	۶/۴	۶/۸	۷/۴	۷/۸	۸	۷/۹
اتریش	۶/۱	۵/۸	۶/۲	۶/۳	۶/۹	۷	۷/۴	۷/۵
باهاما	۶/۱	۵/۸	۵/۸	۵/۸	۶/۲	۶/۳	۶/۵	۶/۵
بحرین			۶/۹	۶/۵	۶/۸	۶/۹	۷/۳	۷/۱
بنگلادش	۲/۹	۳/۱	۳/۱	۳/۵	۴/۳	۵/۱	۵/۵	۵/۴
باربادوس	۵	۵	۵	۵/۴	۵/۷	۵/۷	۵/۶	۵/۶
بلژیک	۷/۳	۶/۶	۶/۹	۶/۹	۷/۳	۷/۲	۷/۴	۷/۴
بلیز	۵	۵	۵	۴/۸	۵/۷	۶/۳	۶/۲	۶/۲
بنین	۴/۹	۴/۹	۴/۹	۴/۶	۴/۹	۴/۵	۵/۷	۵/۷
بولیوی	۴/۲	۴/۲	۳/۳	۳/۳	۵/۲	۶/۳	۶/۷	۶/۵
بوتسوانا	۵	۵	۵	۵/۲	۵/۶	۶/۲	۷	۷
برزیل	۵/۳	۴/۳	۴	۳/۶	۴/۳	۴/۴	۵/۳	۵/۷
بلغارستان				۴/۵	۳/۵	۴/۲	۵/۳	۵/۲
بروندی	۳/۹	۴	۴	۴/۴	۴/۶	۴/۲	۵/۱	۵/۱
کامرون	۵/۴	۵/۴	۵/۴	۵/۷	۵/۸	۵/۲	۵/۴	۵/۸
کانادا	۷/۴	۶/۶	۷	۷/۱	۷/۷	۷/۸	۸/۱	۸
جمهوری آفریقای مرکزی			۴/۴	۴/۴	۵	۴/۷	۴/۹	۵/۲
چاد			۴/۹	۴/۹	۴/۷	۴/۶	۵/۳	۵/۸
شیلی	۳/۶	۳/۶	۵/۲	۵/۸	۶/۷	۷/۳	۷/۵	۷/۳
چین	۴	۴	۴	۵/۲	۴/۶	۵/۲	۵/۴	۵/۵
کلمبیا	۵/۳	۴/۹	۴/۶	۵/۱	۴/۹	۵/۴	۵/۵	۵/۴
جمهوری دموکراتیک کنگو	۴/۴	۳/۹	۲/۸	۳/۷	۳/۵	۳/۹	۳/۷	۴/۳
جمهوری کنگو			۴/۵	۴/۵	۴/۹	۴/۸	۴/۹	۴/۴
کاستاریکا	۵/۷	۴/۹	۴/۹	۴/۸	۶/۵	۶/۷	۷/۳	۷/۱
ساحل عاج		۴/۹	۴/۹	۵/۶	۵/۴	۵/۴	۵/۷	۵/۷
کروواسی					۴/۱	۴/۱	۵/۵	۶/۲
قبرس	۵/۴	۵/۳	۵/۳	۵/۳	۵/۹	۶/۱	۶/۱	۶/۳
جمهوری چک					۵/۸	۵/۸	۶/۸	۶/۸
دانمارک	۶/۶	۵/۹	۶/۱	۶/۷	۷	۷/۴	۷/۶	۷/۶
جمهوری دومینیکن		۴/۶	۴/۶	۴/۳	۴/۲	۵/۹	۶/۷	۶/۷
اکوادور	۳/۷	۴/۸	۵/۱	۴/۳	۵/۱	۶	۵/۲	۵
مصر	۳/۹	۴/۵	۴/۵	۵	۴/۸	۵/۹	۶/۷	۶/۵
السالوادور		۴/۳	۴/۳	۴/۱	۴/۵	۶/۸	۷/۲	۷/۲

۷/۴	۶/۹	۵/۴						استونی
۶/۱	۶	۶/۱	۵/۹	۵/۶	۵/۴	۵/۲		فیجی
۷/۷	۷/۶	۷/۳	۷/۱	۶/۶	۶/۴	۵/۸	۶/۷	فنلاند
۶/۷	۷	۶/۸	۶/۹	۵/۸	۵/۷	۵/۵	۶/۲	فرانسه
۵/۳	۵/۳	۴/۷	۴/۸	۴/۳	۳/۷			گابن
۷/۳	۷/۶	۷/۵	۷/۵	۷/۲	۷/۱	۶/۸	۷/۳	آلمان
۵/۶	۵/۶	۵/۳	۴/۵	۲/۶	۲/۴	۳/۲		غنا
۶/۷	۶/۸	۶/۳	۵/۸	۵/۲	۵/۵	۵/۷	۶/۲	یونان
۶/۴	۶/۴	۶/۷	۵/۶	۴/۷	۵/۹	۶/۴	۵/۸	گواتمالا
۴/۶	۴/۱	۳/۵	۲/۹					گینه بیسائو
۶/۵	۶/۵	۴/۸						گویان
۵/۹	۶/۳	۵/۴	۵/۵	۵/۷	۵/۵			هائیتی
۶/۲	۶/۳	۶	۵/۲	۵/۴	۵/۵			هندوراس
۸/۶	۸/۸	۹	۸/۵	۸/۲	۸/۴	۸/۳	۸/۲	هنگ کنگ
۶/۹	۶/۶	۶/۳	۴/۹	۵	۴/۲			مجارستان
۷/۶	۷/۷	۷/۳	۶/۶	۵/۱	۴/۹	۴/۳	۶/۱	ایسلند
۶/۱	۶/۱	۵/۶	۴/۹	۴/۷	۵	۴/۲	۵	هند
۵/۶	۵/۹	۶/۶	۶/۶	۶/۲	۵/۲	۵/۳	۴/۸	اندونزی
۵/۴	۵/۱	۴/۴	۴/۶	۴/۲	۳/۹	۶/۵	۶/۶	ایران
۸	۸/۱	۸/۲	۷/۱	۶/۲	۶/۲	۵/۸	۶/۵	ایرلند
۶/۵	۶/۷	۵/۸	۴/۲	۴/۱	۳/۵	۴/۱	۴/۷	اسرائیل
۷	۷/۱	۶/۵	۶/۴	۵/۵	۵/۲	۵/۱	۵/۸	ایتالیا
۶/۹	۶/۹	۶/۲	۵/۴	۴/۴	۳/۹			جامائیکا
۷/۱	۷/۳	۷	۷/۲	۶/۵	۶/۴	۵/۹	۶/۲	ژاپن
۶/۹	۷/۲	۶/۲	۵/۶	۵/۵	۵	۵/۲		اردن
۶/۶	۶/۵	۵/۷	۵/۳	۵	۴/۶	۴/۵	۴/۷	کنیا
۷/۱	۷	۶/۴	۴/۹	۷/۶	۵/۵			کویت
۶/۶	۶/۵	۴/۴						لتونی
۶/۲	۶/۲	۴/۷						لیتوانی
۷/۶	۷/۷	۷/۵	۷/۵	۷/۲	۶/۸	۷	۷	لوکزامبورگ
۵/۸	۵/۲	۴/۴	۴/۳	۴/۵	۴/۲			ماداگاسکار
۵	۴/۶	۴/۳	۴/۷	۴/۵	۴/۳	۴/۸		مالاوی
۶/۴	۶/۷	۷/۴	۷/۳	۶/۷	۶/۶	۶	۶/۲	مالزی
۵/۸	۵/۷	۵/۲	۵/۱	۵	۵/۳	۵/۲		مالی
۶/۴	۶/۴	۶/۶	۵/۳	۴/۹	۵/۱			مالت
۷/۳	۷/۳	۷/۲	۶	۵/۸	۴/۶	۴/۵		موریس
۶/۲	۶/۱	۶/۲	۵/۸	۴/۴	۵/۱	۵/۴	۶/۱	مکزیک
۵/۹	۵/۹	۵/۹	۴/۹	۵	۴/۴	۵	۵/۶	مراکش

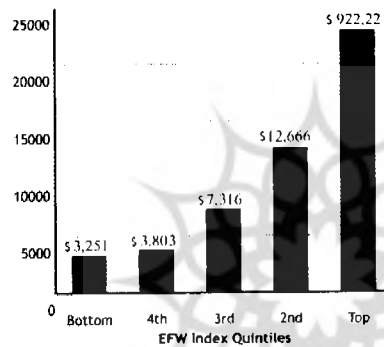

۴/۱	۳/۴	۳/۶	۳/۱	۴/۵	۴/۹			میانمار
۶/۷	۶/۵	۶/۲	۴/۷					نامیبیا
۵/۸	۵/۶	۵/۲	۵/۲	۴/۹	۵/۳			نپال
۷/۸	۸	۷/۸	۷/۵	۷/۱	۶/۹	۶/۴	۷/۱	هلند
۸/۲	۸/۲	۸/۶	۷/۴	۶	۶/۱	۵/۵	۶/۱	نیوزیلند
۶/۴	۶/۴	۵/۱	۲/۴	۱/۷	۳/۷			نیکاراگوئه
۵/۶	۵/۵	۴/۹	۵/۱	۵/۷	۵/۳			نیجر
۵/۵	۵/۴	۳/۴	۳/۵	۳/۷	۳/۵	۳/۶	۳/۴	نیجریه
۷/۱	۷/۲	۷/۴	۶/۹	۶/۲	۵/۷	۵/۴	۵/۹	نروژ
۷/۳	۷/۳	۶/۹	۶/۳	۶/۳				عمان
۵/۴	۵/۵	۵/۶	۵	۵/۱	۴/۵	۳/۷	۴/۳	پاکستان
۷/۲	۷/۲	۷/۱	۶/۳	۵/۶	۵/۱	۶/۳		پاناما
۶	۵/۹	۶/۳	۶/۳	۵/۹				پاپوا گینه نو
۶/۴	۶/۴	۶/۳	۵/۴	۴/۸	۵/۴			پاراگوئه
۶/۷	۶/۸	۶/۱	۳/۶	۲/۹	۳/۹	۳/۹	۴/۷	پرو
۶/۷	۷/۱	۷/۲	۵/۵	۴/۸	۴/۹	۴/۹	۵/۲	فیلیپین
۶	۵/۸	۵/۳	۳/۶	۳/۸				لهستان
۷/۲	۷/۳	۷/۳	۶/۱	۵/۴	۵/۶	۳/۸	۶	پرتغال
۴/۶	۴/۶	۳/۷	۴/۲	۴/۷				رومانی
۵	۴/۵	۴/۱						روسیه
۵/۳	۴/۶	۳/۹	۵					رواندا
۵/۹	۵/۸	۴/۶	۵/۳	۵	۴/۶			سنگال
۵/۲	۵/۲	۴/۲	۳/۸	۳/۸	۵/۲	۵/۵		سیرالئون
۸/۵	۸/۶	۸/۸	۸/۵	۷/۸	۷/۵	۷/۲	۷/۴	سنگاپور
۶	۶/۱	۵/۳						اسلواکی
۵/۹	۵/۹	۴/۷						اسلونی
۶/۸	۶/۴	۶/۳	۵/۲	۵	۵/۴	۵/۵	۶	آفریقای جنوبی
۷/۱	۷	۶/۵	۶	۵/۵	۵/۴	۵/۱	۵/۱	کره جنوبی
۷	۷/۳	۷	۶/۳	۵/۹	۵/۷	۵/۵	۶/۲	اسپانیا
۶/۱	۶/۱	۶/۱	۴/۹	۵	۴/۸			سريلانكا
۷/۲	۷/۴	۷/۲	۶/۷	۶/۲	۵/۶	۵/۲	۵/۶	سوئد
۸	۸/۲	۸	۸	۷/۹	۷/۷	۷/۳	۷/۶	سوئیس
۵/۲	۵	۴/۲	۳/۴	۳/۵	۳/۸	۴/۸	۴/۵	سوریه
۷/۱	۷/۲	۷/۳	۷/۱	۶/۹	۶/۶	۵/۸	۶/۹	تایوان
۶/۷	۵/۸	۴/۹	۳/۸	۳/۵	۳/۹	۳/۸	۴/۴	تانزانیا
۶/۷	۶/۶	۷/۲	۶/۸	۵/۹	۵/۸	۵/۶	۵/۷	تایلند
۵/۱	۵	۴/۸	۵/۱	۵/۴	۴/۱			توگو
۷	۷	۶/۶	۵/۴	۴/۴	۴/۵	۴/۳		ترینیداد و توباگو

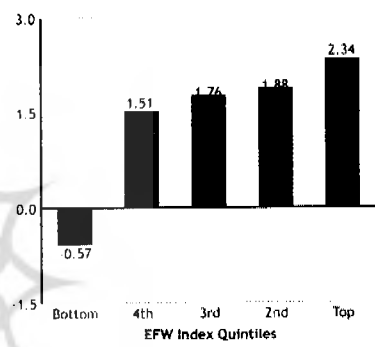

۶/۳	۶/۱	۶	۵/۴	۴/۷	۴/۹	۴/۶	۴/۵	تونس
۵/۳	۵/۸	۵/۷	۴/۸	۴/۷	۳/۵	۳/۸	۳/۵	ترکیه
۶/۷	۶/۶	۴/۸	۲/۶	۲/۴	۲/۹			اوگاندا
۴/۶	۴/۵	۳/۷						اوکراین
۷/۵	۷/۶	۷/۱	۷/۳	۶/۶	۵/۸			امارات عربی متحده
۸/۳	۸/۳	۸/۱	۷/۷	۶/۹	۶/۱	۵/۷	۵/۹	انگلستان
۸/۳	۸/۵	۸/۳	۸/۲	۷/۵	۷/۴	۷/۱	۷	ایالات متحده
۶/۶	۶/۵	۵/۸	۶	۵/۵	۵/۳			اروگوئه
۵/۳	۵/۸	۴/۲	۵/۶	۶/۲	۶/۷	۶/۲	۷/۳	ونزوئلا
۶/۸	۶/۴	۴/۶	۲/۹	۳/۵	۴/۵	۴/۱		زامبیا
۴	۴/۸	۵/۴	۴/۵	۴/۲	۴/۲			زیمبابوه

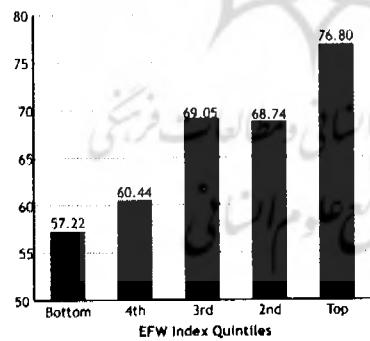
نمودار (۳): شاخص آزادی اقتصادی و درآمد سرانه

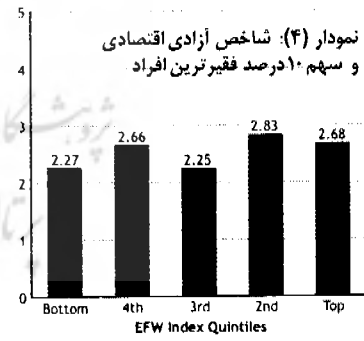
نمودار (۲): شاخص آزادی اقتصادی و رشد اقتصادی

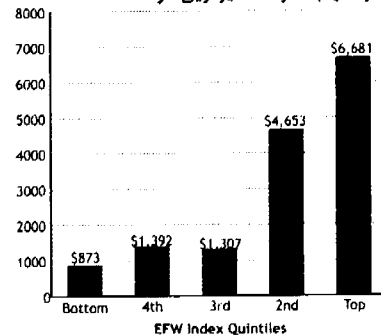
نمودار (۵): شاخص آزادی اقتصادی و امید به زندگی

نمودار (۴): شاخص آزادی اقتصادی و سهم ۱۰ درصد فقیرترین افراد

نمودار (۶): شاخص آزادی اقتصادی و سهم ۱۰ درصد فقیرترین افراد

یادداشت‌ها:

۱- برای اطلاع بیشتر ر. ک به:

Michael A. Walker, ed. *Freedom, Democracy, and Economic Welfare* (Vancouver: The Fraser Institute, 1988); Walter Block, ed., *Economic Freedom: Toward a Theory of Measurement*. (Vancouver: The Fraser Institute, 1991); and Stephen T. Easton and Michael A. Walker, eds., *Rating Global Economic Freedom*, (Vancouver: The Fraser Institute, 1992).

2. Researchers can find all the data at www.freetheworld.com. See the Appendix: Explanatory Notes and Data Sources (p.24) for a list of sources used in constructing the index.

۳- توجه و تمرکز این گزارش‌ها، به رغم تأکید بر آزادی اقتصادی جهان، تفاوت اساسی باهم دارند. با تأکید آزادی اقتصادی جهان

The International Country Risk Guide بیشتر مناسب سرمایه‌گذارانی است که خواهان اطلاعاتی درباره ریسک‌های مالی و سیاسی اثر گذار بر، سرمایه‌گذاری آن‌ها در کشورهای مختلف، هستند. تمرکز و توجه عمده **Global Competitiveness Report**، درباره استفاده از فناوری، کیفیت زیرساخت‌های فیزیکی، مهارت نیروی کار و عوامل دیگری است که جذابیت یک کشور را برای فعالیت‌های تجاری تحت تاثیر قرار می‌دهد. اگرچه این دو گزارش مذکور اطلاعاتی هم در مورد ساختار حقوقی، امنیت حقوق مالکیت، و محیط تنظیمی ارائه می‌کنند، این اطلاعات برای مقصود ما با ارزش و مفید است.

۴- طی سال‌ها برای وزن دادن به عوامل مختلف ساخت یک شاخص اقتصادی با مشکل مواجه بوده‌ایم. بعد از تجربه سه روش و برنامه مختلف وزن دادن در چاپ اول، از روش آماری **Principal Component Analysis** برای وزن‌دهی استفاده کردیم. اگرچه این روش نسبت به مقدار خنثی است، ولی مشکلات خاص خودش را بوجود می‌آورد. به خصوص وقتی دو جزء آن همبستگی نزدیک دارند، که اغلب این طور است، این روش وزن کم را به یک یا هر دو این اجزاء می‌دهد.

در واقع، این روش اجزایی را که با هم همبستگی معکوس دارند، از محاسبه حذف می‌کند. ولی، اغلب می‌خواهیم که این اجزاء را در محاسبات داخل کنیم حتی اگر آن‌ها با اجزای دیگر همبستگی داشته باشند. این برای جبران خطای سنجش در داده‌ها و افزایش تعداد کشورهایی است که می‌توانیم آن‌ها را مورد ارزیابی قرار دهیم، بنابراین تصمیم گرفتیم از یک میانگین ساده برای ترکیب اجزای دسته‌بندی عامل اقتصادی و دسته‌بندی اختصاری، در گزارش سالانه ۲۰۰۲، استفاده کنیم.

اگرچه این ویرایش «شاخص آزادی اقتصادی جهان» از میانگین‌ها استفاده می‌کند، منظور ما این نیست که بگوئیم تمام اجزاء (عناصر) و عوامل آزادی اقتصادی اهمیت یکسانی دارند. از خوانندگانی که می‌خواهند طبق میل خود اجزاء و عوامل اقتصادی را دوباره وزن دهند، دعوت می‌شود این کار را انجام دهند.

۵- داده‌های **The International Country Risk Guide** را یک هیات از متخصصین داخل انستیتو محاسبه کرده‌اند در حالی که داده‌های **Global Competitiveness Report** بر پایه تحقیقی از تصمیم‌گیرندگان تجاری است. برای تأمین اهداف، ما به هر دو منبع به عنوان منابع تحقیقی اشاره می‌کنیم.

۶- اقتصاددانان اغلب درباره کارکردهای حمایتی و مولد دولت صحبت

می‌کنند. کارکردهای حمایتی شامل حمایت از شهروندان و حقوق مالکیت آنان در برابر تعرض دیگران؛ شامل دفاع ملی، تأمین امنیت انتظامی و نظام عدالت است. کارکردهای مولد شامل ارائه مجموعه محدودی از کالاها و عمومی نظیر پول سالم، نظارت خوب و محیط مناسب می‌شوند که از طریق بازارها سخت می‌توان آن‌ها را عرضه کرد. کشورهای با درآمدهای بالا در حال حاضر تنها ۱۰ تا ۱۵ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را صرف این فعالیت‌ها می‌کنند. برای ملاحظه شواهد در این باره ر. ک. به:

James Gwartney, Robert Lawson and Rondall Holcombo, "The Size and Scope of Government and Economic Growth", *Cato Journal*, 18,2 (Fall, 1998): 163 - 90.

۷- برای اطلاعات در مورد میزان تمرکز تعیین دستمزد، قوانین محدود کننده اخراج از کار و حقوق سودمند بیکاری که باعث کاهش اشتغال و افزایش بیکاری در بین کشورهای OECD شده‌اند. ر. ک. به:

Edward Bierhanzl and James Gwartney, "Regulation, Unions, and Labor Markets", **Regulation** (Summer, 1998): 40-53, and Horst Siebert, "Labor Market Rigidities: At the Root of Unemployment in Europe", **Journal of Economic Perspectives** 11, 3 (1997): 37-54.

۸- در عوامل ۲، ۴ و ۵، از رگرسیون بین کشوری استفاده کردیم که داده‌های مربوط به آن را برای سال ۲۰۰۰ در دست داریم. متغیر وابسته عامل اقتصادی با داده‌های پیمایشی بود و متغیر مستقل عامل اقتصادی بدون داده‌های پیمایشی بود. رابطه رگرسیون نشان می‌دهد که چگونه حذف داده‌های پیمایشی، دسته‌بندی عوامل اقتصادی را تحت تاثیر قرار می‌دهد. تخمین‌های رگرسیون برای تنظیم دسته‌بندی عوامل اقتصادی در کشورهایی که داده‌های پیمایشی را نداشته استفاده شد؛ از این طریق آن‌ها قابل قیاس تر با کشورهای دارای داده‌های پیمایشی شدند. از این تنظیم‌ها برای تمام سال‌ها و در مورد هر کشوری که داده‌های پیمایشی را نداشته استفاده شد.

۹- برای تحقیقی از این نوع ر. ک. به:

John W. Dawson, "Institutions, Investment, and Growth: New Cross - Countries and Panel Data Evidence", **Economic Inquiry** 36 (October 1998): 603-19; Stephen T. Easton and Michael Walker, "Income, Growth, and Economic Freedom", **American Economic Review** 87, 2 (May, 1997): 328 - 32; and James Gwartney, Randall Holcombe, and Robert Lawson, "Economic Freedom and the Environment for Economic Growth", **Journal of Institutional and Theoretical Economics** (December 1999): 643-63.

پیوست:

یادداشت‌های توضیحی و منابع داده‌ها

- ۱- اندازه دولت، مخارج، مالیات‌ها و تعداد موسسه دولتی.
- ۱.۱- سهم مخارج مصرفی عمومی دولت از کل مخارج مصرفی. امتیاز این مولفه با استفاده از فرمول زیر محاسبه می‌شود.

$$\frac{(V_{max} - V_i)}{(V_{max} - V_{min})} \times 100$$

V_i = نسبت مصرفی واقعی دولت از کل مصرف کشور

دولتی بیشتر امتیاز پایین‌تری داده شده است. اگر کشورهایی دارای تعداد موسسات دولتی اندک و سرمایه‌گذاری دولتی کمتر از ۱۵ درصد از کل سرمایه‌گذاری باشد، امتیاز ۱۰ را کسب می‌کنند. زمانی که تعداد شرکت‌های دولتی اندک است، به غیر از شرکت‌های فعال در بخش صنایع و صرفه‌جویی به مقیاس اثر رقابت‌پذیری را کاهش می‌دهد (برای مثال تولید برق و سرمایه‌گذاری دولت بین ۱۵ درصد تا ۲۰ درصد از کل سرمایه‌گذاری)، کشورهای مربوطه امتیاز ۸ را دریافت می‌کنند. هنگامی که تعداد اندکی شرکت‌های دولتی وجود دارد، به غیر از شرکت‌های فعال در صنایعی مانند تولید انرژی و دیگر صنایع مشابه، و سرمایه‌گذاری دولتی بین ۲۰ تا ۲۵ درصد از کل سرمایه‌گذاری است، امتیاز ۷ به کشورهای مربوطه داده می‌شود. اگر شرکت‌های دولتی در صنایع حمل و نقل، انرژی، مخابرات مشغول فعالیت باشند و سرمایه‌گذاری دولتی بین ۲۵ تا ۳۰ درصد از کل سرمایه‌گذاری باشد امتیاز ۶ داده می‌شود. زمانی که تعداد زیادی از شرکت‌های دولتی در بخش‌های متعددی از اقتصاد از جمله تولید فعال باشند و سرمایه‌گذاری دولت بین ۳۰ تا ۴۰ درصد از کل سرمایه‌گذاری باشد کشورهای مربوطه امتیاز ۴ را می‌گیرند؛ و چنانچه تعداد کثیری از شرکت‌های دولتی در بخش‌های متعددی از اقتصاد از جمله خرده‌فروشی فعال باشند و سرمایه‌گذاری دولت بین ۴۰ تا ۵۰ درصد از کل سرمایه‌گذاری باشد کشورهای مربوطه امتیاز ۲ را دریافت می‌کنند. امتیاز صفر به کشورهایی داده می‌شود که اقتصاد آن‌ها تحت سلطه شرکت‌های دولتی است، و سرمایه‌گذاری دولت از کل سرمایه‌گذاری از ۵۰ درصد تجاوز می‌کند.

Sources: World Bank (Various Issues), World Development Indicators, World Bank Policy Research Report (1995), Bureauart in Business; Rexford A. Ahene and Bernard S. Katz, (1992), Privatization and Investment in Sub-Saharan Africa; Manuel Sanches and Rossana Corna, eds (1993), Privatization in Latin America; Lliya Harik and Denis J. Sullivan, eds (1992). Privatization and Liberalization in the Middle East; OECD (Various Issues), Economic Surveys; and L. Bouten and M. Sumlinski Trends

$$V_{max} = 40$$

$$V_{min} = 6$$

کشورهایی که نسبت مخارج مصرفی دولت آن‌ها بالاتر است امتیاز پایین‌تری دریافت می‌کنند. چنانچه نسبت مصارف دولت کشوری به کل مصارف آن تقریباً برابر حداقل این نسبت در سال پایه (۱۹۹۰) باشد آن کشور امتیاز نزدیک به ۱۰ را دریافت می‌کند؛ در مقابل اگر این نسبت نزدیک به بالاترین مقدار در سال پایه (۱۹۹۰) باشد آن کشور امتیاز نزدیک به صفر را دریافت می‌کند.

۲.۱. پرداخت‌های انتقالی (یارانه‌ها درصد آن‌ها از تولید ناخالص داخلی)

امتیاز این مولفه از فرمول زیر محاسبه می‌شود.

$$\frac{(V_{max} - V_i)}{(V_{max} - V_{min})} \times 10$$

نسبت پرداخت‌های انتقالی و یارانه‌های کشور به تولید خالص داخلی نسبت مصرفی واقعی دولت از کل مصرف کشور $V_i =$ حداکثر مقدار این مولفه در سال پایه (۱۹۹۰) $V_{max} =$ حداقل مقدار این مولفه در سال پایه (۱۹۹۰) $V_{min} =$

این فرمول امتیاز پایین‌تری را به کشورهایی می‌دهد که پرداخت‌های انتقالی بیشتری دارند. وقتی که اندازه پرداخت‌های انتقالی کشوری نزدیک به بالاترین میزان پرداخت‌های انتقالی آن کشور در سال پایه (۱۹۹۰) باشد، امتیاز برای آن کشور به سمت صفر میل می‌کند.

۳.۱. بنگاه‌های دولتی و سهم سرمایه‌گذاری از تولید ناخالص داخلی

در این قسمت از داده‌های مربوط به تعداد، ترکیب و سهم تولید موسسات دولتی و سرمایه‌گذاری دولتی از کل سرمایه‌گذاری برای ساختن مقیاس درجه‌بندی ۱۰-۰ استفاده و به کشورهای با موسسات دولتی و سرمایه‌گذاری

جدول میزان نهایی مالیات (مالیت‌های جدول پرداختی) و آستانه (مرز) درآمد که نرخ‌های

مالیاتی بر آن اعمال می‌شوند

(۱۹۸۴-۱۹۸۲ دلار آمریکا)

نرخ مالیات	< ۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰-۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰-۱۵۰۰۰۰	> ۱۵۰۰۰۰
۲۰ درصد <	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۲۱ درصد - ۲۵ درصد	۹	۹	۹	۱۰
۲۶ درصد - ۳۰ درصد	۸	۸	۹	۹
۳۱ درصد - ۳۵	۷	۷	۸	۹
۳۶ درصد - ۴۰ درصد	۵	۶	۷	۸
۴۱ درصد - ۴۵ درصد	۴	۵	۶	۷
۵۱ درصد - ۵۵ درصد	۲	۳	۴	۴
۵۶ درصد - ۶۰ درصد	۱	۲	۲	۲
۶۱ درصد - ۶۵ درصد	۰	۱	۲	۲
۶۶ درصد - ۷۰ درصد	۰	۰	۱	۱
بیشتر از ۷۰ درصد	۰	۰	۰	۰

Source: Price Waterhouse, Individual Taxes: a World Wide Summary (Various Issues)

in Private Investment in Developing Countries: Statistics for 1970-1995.

۴.۱. میزان نهایی مالیات و درآمدی که میزان نهایی مالیات بر آن اعمال می شود.

۱.۴.۱. میزان نهایی مالیات (به غیر از مالیات های جدول پرداختی)

۲.۴.۱. میزان نهایی مالیات شامل مالیات های جدول پرداختی

کشورهایی که میزان های نهایی مالیاتی بالاتری بر آستانه درآمدهای کمتری اعمال می کنند، براساس ماتریس زیر، امتیاز پایین تری دریافت می کنند. داده های مربوط به آستانه (مرز) درآمد از پول های رایج محلی (با استفاده از میزان های تبدیل ارز در ابتدای سال و شاخص قیمت مصرف کننده آمریکا) به دلار آمریکا ۱۹۸۴-۱۹۸۲ تبدیل شده اند. این ارقام شامل میزان های تقریباً ملی (اگر قابل اجرا باشند) می شوند.

۲. ساختار قانونی امنیت حقوق مالکیت

۱.۲. استقلال قضایی (در این است که قوه قضاییه مستقل است و دولت و طرفین دعوی در آن دخالت نمی کنند)

Sources: World Economic Forum (2003), Global

Competitiveness Report 2002-2003 (Oxford University

Press); World Economic Forum (2000), Global

Competitiveness 2000 (Oxford: Oxford University Press).

۲.۲. دادگاه های بی طرف (با در نظر گرفتن اینکه چار چوب قانونی

مورد اطمینانی برای کسب و کارهای خصوصی، در مقابل قانونی

بودن اعمال یا ضوابط دولتی وجود دارد)

Sources: World Economic Forum (2003), Global

Competitiveness Report 2002-2003 (Oxford University

Press); World Economic Forum (2000), Global

Competitiveness Report (2000), (Oxford: Oxford University

Press). Kaufmann, Daniel, Aart Kraay and Pablo

Zoido - Lobaton (2002), Governance matters II Updated

Indicators for 2000/01, World Bank Policy Research

Working Paper No. 2772.

[<http://www.worldbank.org/wbi/governance/govdata 2001; htm>]

This Project Creates an aggregated measure of governance

based on an array of different indication from different

sources in six different areas: Voice and Accountability,

Political Stability, Government Effectiveness, Regulatory

Quality, Rule of Law, and Control of Corruptions. We used the

1997/98 and 2000/01 Rule of law estimates to fill in gaps in

our component (Impartial courts) for 1995 and 2000 respectively.

۳.۲. حمایت از مالکیت فکری

Sources: World Economic Forum (2003), Global

Competitiveness Report 2002-2003 (Oxford University Press);

World Economic Forum (2001), Global Competitiveness

Report 2001-2002 (Oxford: Oxford University Press).

۴.۲. دخالت ارتش در حاکمیت قانون و فرآیند سیاسی

این مولفه براساس مولفه ریسک سیاسی (ارتش در سیاست) از منبع

International Country Risk Guide بدست آمده و محاسبه شده است.

Sources: PRS Group (Various Issues), International Country

Risk Guide; Kaufmann, Daniel, Aart Kraay and Pablo

Zoido-Lobaton (2002), Governance matters II; Updated

Indicators for 2000/01, World Bank Policy Research

Working Paper No 2772 (<http://www.worldbank.org/wbi/governance/govdata 2001. htm>).

This project creates an aggregated measure of governance

based on an array of different indicators from different

sources in six different areas: Voice different areas: voice and

Accountability, Political stability, Government Effectiveness,

Regulatory Quality, Rule of law, and control of corruption,

We used the 1997/98 and 2000/01 political Stability

estimates to fill in gaps in our compornet (2-4) [military

interference] for 1995 and 2000 respectively.

۵. یکپارچگی نظام حقوقی

این مولفه براساس ریسک سیاسی مولفه (قانون و نظم) از منبع

International Country Risk Guide بدست آمده است.

Sources: PRS Group (Various Issues), International

Country Risk Guide

۳. دسترسی به پول سالم

۱.۳. اختلاف متوسط رشد سالیانه عرضه پول در پنج سال گذشته

از متوسط رشد سالیانه تولید ناخالص داخلی در ۱۰ سال گذشته

به عنوان معیار محاسبه در نظر گرفته می شود

در این باره ارقام عرضه پول (M1) برای سنجش میزان رشد عرضه

پول برای این مولفه استفاده شد. از فرمول زیر جهت محاسبه امتیازها

برای تعیین درجه آزادی اقتصادی جهان استفاده می شود.

$$\frac{(V_{max} - V_i)}{(V_{max} - V_{min})} \times 100$$

V_i اختلاف میزان رشد سالیانه عرضه پول در پنج سال گذشته و متوسط

رشد سالیانه تولید ناخالص داخلی در ۱۰ سال گذشته است. برای V_{min} و

V_{max} به ترتیب مقادیر صفر و ۵۰ درصد تعیین می شود. بنابراین اگر میزان

رشد تنظیم شده عرضه پول در پنج سال گذشته صفر باشد، نشان دهنده آن

است که رشد پول برابر با رشد دراز مدت واقعی ستانده است، و فرمول مورد

استفاده امتیاز ۱۰ را بدست می دهد. وقتی که رشد تنظیم شده عرضه پول

متفاوت با صفر باشد، امتیازهای کمتری به دست می آید. امتیاز صفر وقتی داده

می شود که رشد تنظیم شده سالیانه عرضه پول صفر، و یا بزرگتر از صفر باشد.

Sources: World Bank (Various Issues), World

Development Indicators, Updates from International Monetary

Fund (Various Issues), with International Financial Statistics.

۲.۳. استاندارد تغییرات میزان تورم در پنج سال گذشته

از شاخص قیمت های تولید ملی جهت سنجش میزان تورم برای این

مولفه استفاده می شود؛ وقتی که این داده ها در دسترس نباشند از شاخص

قیمت مصرف کننده استفاده می شود.

به منظور تعیین درجه بندی امتیازها برای هر کشور، مقیاس امتیازی (۰-۱۰) در نظر گرفته می شود و فرمول زیر برای محاسبه مورد استفاده قرار می گیرد.

$$\frac{(V_{max} - V_i)}{(V_{max} - V_{min})} \times 10$$

V_i انحراف معیار میزان سالیانه تورم در پنج سال گذشته است.

V_{max} و V_{min} به ترتیب برای مقادیر صفر و ۲۵ درصد تعیین می شود. این روش بالاترین امتیاز را به کشورهایی می دهد که کمترین تغییرات میزان تورم سالیانه را دارند. امتیاز ۱۰ به کشورهایی می شود که هیچ تغییری در میزان تورم خود در طی پنج سال گذشته نداشته اند. وقتی که انحراف معیار میزان تورم سالیانه به سمت ۲۵ درصد می رود امتیاز به طرف صفر میل می کند.

Sources: World Bank (Various Issues), World Development Indicators, Updates from International Monetary Fund (Various Issues), with International Financial Statistics.

۳.۲۳. میزان اخیر تورم

از شاخص قیمت مصرف کننده جهت سنجش کلی میزان تورم این مولفه استفاده می شود. مقیاس امتیازی (۰-۱۰) برای کشورهای جهان با استفاده از فرمول زیر بدست می آید.

$$\frac{(V_{max} - V_i)}{(V_{max} - V_{min})} \times 10$$

V_i میزان تورم در نزدیک ترین سال به زمان حاضر برای V_{min} و V_{max} به ترتیب صفر و ۵۰ درصد تعیین می شود (هرچه میزان تورم پایین تر باشد امتیاز بالاتری بدست می آید).

امتیاز ۱۰ به کشورهایی داده می شود که ثبات کامل قیمتی داشتند. وقتی میزان تورم به سمت ۵۰ درصد در سال می رود امتیاز این مولفه به سمت صفر میل می کند. امتیاز تمام کشورهایی که میزان تورم سالیانه آن ها ۵۰ درصد یا بالاتر است، صفر است.

Sources: World Bank (Various Issues), World Development Indicators, Updates from International Monetary Fund (Various Issues), with International Financial Statistics.

۴.۳. وجود آزادی برای باز کردن حساب های جاری ارزی بانکی در داخل و خارج از کشور

اگر در کشورهایی باز کردن حساب های جاری ارزی بانکی بدون هیچ محدودیتی در داخل و خارج از کشور مجاز باشد امتیاز ۱۰ بدست می آید و چنانچه محدودیت هایی در این باره وجود داشته باشد، امتیاز صفر می شود. اگر داشتن اینگونه حساب ها در کشور مجاز باشد ولی در خارج از کشور مجاز نباشد (یا برعکس) امتیاز پنج بدست می آید.

Sources: International Monetary Fund (Various Issues), Annual Report on Exchange Arrangements and Exchange Restrictions, Currency Data and Intelligence Inc. (Various Issues), World Currency Yearbook.

۴- آزادی مبادلات خارجی

۱.۴. مالیات بر تجارت خارجی

۱.۱.۴. درآمد حاصل از مالیات بر تجارت خارجی (به عنوان درصدی از صادرات و واردات)، برای محاسبه امتیاز این زیرمولفه از فرمول زیر استفاده می شود

$$\frac{(V_{max} - V_i)}{(V_{max} - V_{min})} \times 10$$

V_i درآمد حاصله از مالیات بر تجارت خارجی به عنوان سهمی از بخش تجاری است. برای V_{max} و V_{min} به ترتیب مقادیر صفر و ۱۵ درصد تعیین می شود. وقتی میزان مالیات بر تجارت خارجی بالا باشد، و امتیاز پایین تری بدست می آید. کشورهایی که مالیات های مشخص و ویژه ای بر تجارت خارجی ندارند بالاترین امتیاز (امتیاز ۱۰) را دریافت می کنند. زمانی که درآمدهای حاصله از این مالیات ها بالا می رود و حدود ۱۵ درصد تجارت خارجی را شامل می شود امتیازها به سمت صفر کاهش می یابد.

Sources: International Monetary Fund (Various Issues); Government Finance Statistics Yearbook; International Monetary Fund (Various Issues); International Financial Statistics.

۴-۱-۲. میزان متوسط تعرفه

برای محاسبه مقیاس امتیازی (۰ تا ۱۰) برای هر کشور از فرمول زیر استفاده می شود.

$$\frac{(V_{max} - V_i)}{(V_{max} - V_{min})} \times 10$$

V_i متوسط میزان تعرفه است (برای هر کشور).

و برای V_{max} و V_{min} به ترتیب صفر و ۵۰ درصد تعیین می شود. این فرمول امتیاز ۱۰ را به کشورهایی می دهد تجارت خارجی خود تحمیل اعمال نمی کنند. زمانی که متوسط میزان تعرفه بالا می رود کشورها امتیاز پایین تری می گیرند و هنگامی که متوسط میزان تعرفه به ۵۰ درصد نزدیک می شود امتیازها به طرف صفر میل می کند.

(به غیر از دو یا سه مورد یا میزان تعرفه بزرگ تمام کشورها متوسط میزان تعرفه ای بین صفر درصد تا ۵۰ درصد داشتند).

Sources: World Bank (Various Issues), World Development Indicators; OECD (1996), Indicators of Tariff and Non-tariff Barriers; Trade World Bank, World Development Report 2000; J. Michael Finger, Merlinda D. Ingco, and Ulrich Reincke (1996), Statistics on Tariff Concessions Given and Received; Judith M. Dean, Seema Desai, and James Riedel (1994), Trade Policy Reform in Developing Countries since 1985: A Review of the Evidence; GATT (1979), The Tokyo Round of Multilateral Trade Negotiation, Vol. II: Supplementary Report; UNCTAD (1987), Revitalizing Development, Growth and International Trade: Assessment and Policy Options; R. Erzan and K. Kuwahara (1989).

۳.۱.۴. انحراف معیار میزان های تعرفه

در مقایسه با تعرفه یکسان، تغییرات زیاد در میزان های تعرفه آثار محدودکننده ای بر تجارت و بنابراین آزادی اقتصادی دارد. بنابراین به کشورهایی که تغییرات بیشتری در تعرفه های خود دارند امتیاز پایین تری داده می شود. برای محاسبه امتیاز (بین ۰ تا ۱۰) این مولفه استفاده شد از فرمول زیر استفاده می شود که

$$\frac{(V_{max} - V_i)}{(V_{max} - V_{min})} \times 100$$

V_i انحراف معیار میزان های تعرفه برای کشور مورد نظر است؛

برای V_{max} و V_{min} به ترتیب مقادیر صفر و ۲۵ درصد تعیین می شوند. این فرمول امتیاز ۱۰ را به کشورهایی می دهد که تعرفه یکسان در تجارت خارجی دارند. هنگامی که انحراف معیارهای تعرفه ها بالا می رود و به سمت ۲۵ درصد میل می کند، امتیازها به پایین به سمت صفر میل می کند.

(به غیر از چند مورد خیلی بزرگ، انحراف معیار تعرفه های کشورهای تحت مطالعه این گزارش بین صفر تا ۲۵ درصد قرار داشتند).

Sources: World Bank (Various Issues), World Development Indicators; OECD (1996), Indicators of Tariff and Non-tariff Trade Barriers; World Bank, 1997 World Development Indicators CD-Rom; Jang-Wha Lee and Phillip swagel (1994), Trade Barriers and Trade Flows across Countries and Industries, NBER Working Paper Series No. 4799; and Inter-American Development Bank (data supplied to the authors).

۲.۴. موانع تجاری نظارتی

۱.۲.۴. موانع ناآشکار وارداتی. موانعی به غیر از تعرفه ها و سهمیه های ذکر شده و انتشار یافته

Sources: World Economic Forum (2003), Global Competitiveness Report 2002-2003 (Oxford: Oxford University Press); World Economic Forum (2001), Global Competitiveness Report 2001-2002 (Oxford: Oxford University Press)

۲.۲.۴. هزینه های وارداتی. آثار ترکیبی تعرفه های وارداتی، حق الزحمه پروانه، کسب و کار، حق الزحمه بانک، و زمان مورد نیاز برای تشریفات زائد اداری، هزینه های تجهیزات وارداتی را بالا می برد

Sources: World Economic Forum (2003), Global Competitiveness Report 2002-2003 (Oxford: oxford university Press); World Economic Forum (2001), Report Global Competitiveness 2001-2002 (Oxford University Press).

۳.۴. اندازه واقعی بخش تجارت در مقایسه با اندازه مورد انتظار

در این قسمت از روش رگرسیون برای تعیین اندازه مورد انتظار بخش تجاری براساس ویژگی های گوناگون ساختاری و جغرافیایی استفاده می شود. سپس اندازه بخش تجارت با اندازه مورد انتظار برای کشورهای مورد نظر مقایسه می شود.

اگر اندازه واقعی بخش تجاری از اندازه مورد انتظار بیشتر باشد، این مقدار مثبت و اگر کمتر از اندازه مورد انتظار باشد، این مقدار منفی خواهد بود. برای این که درصد تغییرات مقادیر منفی با درصد تغییرات مقادیر مثبت قرینه باشد تنظیم و اصلاح می شوند. برای درجه بندی از مقیاس امتیازی (صفر تا ۱۰) و از فرمول زیر استفاده می شود.

$$\frac{(V_{max} - V_i)}{(V_{max} - V_{min})} \times 100$$

V_i مقدار واقعی مولفه مورد نظر برای کشور مورد نظر است؛

برای V_{max} و V_{min} به ترتیب مقادیر ۱۰۰ و ۵۰ درصد تعیین می شوند (توجه شود که ۵۰- درصد قرینه ۱۰۰+ درصد است). این روش امتیاز بالاتر را به کشورهایی می دهد که بخش های تجاری بزرگتر در مقایسه با اندازه های مورد انتظار دارند. (با در دسترس داشتن جمعیت، اندازه جغرافیایی، و مکان)؛ و به کشورهایی با بخش تجاری کوچکتر (نسبت به اندازه مورد انتظار) امتیاز پایین تری می دهد.

Sources: World Bank (Various Issues), World Development Indicator, International Monetary Fund (Various Issues), International Financial Statistics and intelligence Agency, 1997 World Fact book.

۴.۴. تفاوت بین میزان رسمی و میزان بازار سیاه ارز

از فرمول زیر جهت محاسبه درجه بندی مقیاس امتیازی (۰-۱۰) برای این مولفه استفاده می شود:

$$\frac{(V_{max} - V_i)}{(V_{max} - V_{min})} \times 100$$

V_i میزان ارز در بازار سیاه؛

برای V_{max} و V_{min} به ترتیب مقادیر صفر و ۵۰ درصد تعیین می شود. این فرمول امتیاز ۱۰ را به کشورهایی می دهد که در آن بازار سیاه وجود ندارد. (کشورهایی که پول ملی آن ها بدون هیچ محدودیتی قابل تبدیل به ارز خارجی است). زمانی که تبدیل ارز کنترل می شود و بازار سیاه وجود دارد، امتیازها به طرف صفر میل می کند.

(وقتی که ارزش اضافه بهادر بازار سیاه به سمت ۵۰ درصد بالا می رود)
Sources: World Bank (Various Issues), World Development Indicators, Currency Data and Intelligence, Inc. (Various Issues of the Yearbook and the monthly report supplement); World Currency Yearbook; and International Monetary Fund (Various Issues), International Financial Statistics.

۵.۴. کنترل بازارهای سرمایه بین المللی

۱.۵.۴. دسترسی شهروندان به بازارهای سرمایه خارجی و

دسترسی خارجی ها به بازارهای سرمایه داخلی

۲.۵.۴. محدودیت در آزادی شهروندان برای معامله در بازار سرمایه خارجی. شاخص کنترل های سرمایه بین ۱۳ گروه بندی صندوق بین المللی پول. صندوق بین المللی پول در مورد ۱۳ نوع گوناگون از کنترل سرمایه گزارش می دهد. این مولفه بر پایه تعداد کنترل های اعمال شده بر سرمایه قرار دارد. از مقیاس امتیازی (صفر تا ۱۰)، براساس فرمول زیر، استفاده می شود

Sources: International Monetary Fund (Various Issues); Annual Report on Exchange Arrangements and Exchange Restrictions.

۵. ضوابط اعتبار، کار، و کسب و کار

۱.۵ ضوابط بازار اعتبار

۱.۱.۵ مالکیت بانک‌ها - درصد پس انداز در بانک‌های خصوصی

از داده‌های مربوط به درصد پس انداز در بانک‌های خصوصی برای ساختن فواصل مقیاس امتیازها استفاده می‌شود. کشورهایی که درصد بالاتری از حساب‌های پس انداز بانک‌های خصوصی را دارند امتیاز بالاتری دریافت می‌کنند. اگر در کشورهایی پس انداز بانک‌های خصوصی بین ۹۵ و ۱۰۰ درصد باشد امتیاز ۱۰ به آن‌ها داده می‌شود. چنانچه پس انداز در بانک‌های خصوصی بین ۷۵ و ۹۵ درصد از کل پس انداز باشد امتیاز ۸؛ اگر بین ۴۰ و ۷۵ درصد باشد امتیاز ۵ و اگر بین ۱۰ و ۴۰ درصد باشد امتیاز ۲ داده می‌شود. امتیاز صفر از آن کشورهایی است که کل پس اندازهای خصوصی آن ۱۰ درصد و یا کمتر از کل پس اندازها در آن کشورها است.

Sources: Euromoney Publications (Various editions), The Telrate Bank Register, World Bank (1994), Adjustment in Africa: Reforms, Results, and the Road Ahead; Price Waterhouse, Doing Business in ... publication series; H.T. Patrick and Y.C. Park, eds (1994), The Financial Development of Japan, Korea, and Taiwan: Growth, Repression, and Liberalization; D.C. Cole and B.F. Slade (1996), Building a Modern Financial System: The Indonesian Experience; and information supplied by member institutes of the Economic Freedom Network.

۲.۱.۵ رقابت - بانک‌های محلی با رقابت از طرف بانک‌های خارجی مواجه هستند (کدثبت شده گروهی)

Source: World Economic Forum (2001), Global Competitiveness Report 2001-2002 (Oxford: Oxford University Press);

۳.۱.۵ گسترش اعتبار - درصد اعتبار داده شده به بخش خصوصی

برای این زیرمؤلفه، مقادیر زیاد نشان دهنده آزادی اقتصادی بیشتری است. فرمولی که از آن برای محاسبه امتیازهای این مؤلفه استفاده می‌شود به شرح زیر است.

$$(V_{max} - V_i)$$

$$\times 10 \frac{}{(V_{max} - V_{min})}$$

V_i مقدار اعتبار داخلی داده شده به بخش خصوصی در کشور مربوطه؛ V_{max} بالاترین مقدار در سال پایه ۱۹۹۰

V_{min} کمترین مقدار در سال پایه ۱۹۹۰

این ارقام به ترتیب ۹۹.۰۹ درصد و صفر درصد است. زمانی که سهم اعتبار تخصیص داده شده به بخش خصوصی افزایش یابد، براساس این فرمول امتیازهای بالاتری، داده می‌شود. امتیاز یک کشور زمانی نزدیک به ۱۰ می‌شود، که سهم اعتبار بخش خصوصی نزدیک به بالاترین مقدار سال پایه (۹۹.۰۹ درصد) باشد. اگر که سهم بخش خصوصی از اعتبار کشورهای نزدیک به کمترین مقدار سال پایه (۱۰ درصد) باشد، امتیاز صفر به آن‌ها داده می‌شود. Source: International Monetary Fund (Various Issues); International Financial Statistics; and (1996) Statistical Yearbook of the Republic of China.

۴.۱.۵ خودداری از کنترل میزان بهره و ضوابطی که منجر به میزان بهره منفی می‌شود

از داده‌های مربوط به ضوابط و کنترل بازارهای اعتبار برای ساختن فواصل مقیاس امتیازهای استفاده می‌شود. کشورهایی که میزان بهره آن‌ها را بازار تعیین‌کننده بهره‌های واقعی مثبت هستند امتیاز ۱۰ را دریافت می‌کنند. اگر میزان بهره را بیشتر توسط بازار تعیین‌کننده ولی بهره‌های واقعی گاهی تا حد کمی (کمتر از ۵ درصد) منفی باشد، و یا اینکه تفاضل بین میزان‌های پس انداز و وام‌دهی زیاد باشد (۸ درصد و بیشتر) امتیاز ۸ داده می‌شود.

اگر میزان‌های واقعی پس انداز یا وام همواره به مقدار یک رقم منفی باشد، یا تفاضل بین آن‌ها را دولت تنظیم کند، امتیاز ۶ به کشورهای مربوطه داده می‌شود، و چنانچه میزان‌های پس انداز و وام را دولت تعیین کند و بهره‌های واقعی اغلب منفی باشند، امتیاز ۴ داده می‌شود. اگر میزان‌های واقعی پس انداز و وام همواره و به اندازه دو رقم منفی باشد، کشورها امتیاز ۲ را دریافت می‌کنند. امتیاز صفر زمانی داده می‌شود که میزان‌های واقعی پس انداز و وام را دولت تعیین می‌کند و بهره‌های واقعی به طور مستمر به اندازه دو رقم منفی هستند و باینکه تورم شدید تقریباً بازار اعتبار را از بین می‌برد.

Source: International Monetary Fund (Various Issues, as well as the Monetary supplements), International Financial statistics Yearbook.

۵.۱.۵ کنترل میزان بهره - منظور کنترل میزان بهره و تعلق گرفتن به حساب‌های پس انداز بانکی و یا وام‌ها است. این میزان بهره را بازار به طور آزاد تعیین می‌کند.

منبع داده‌ها از محاسبه World Economic Forum است.

۲.۵ ضوابط بازار کار

۱.۲.۵ تاثیر حداقل دستمزد - حداقل دستمزد که قانونی وضع شده به دلیل خیلی پایین بودن حداقل دستمزد و یا به دلیل عدم اجرای آن، تاثیر ناچیزی بر دستمزدها داشته است

این زیر مؤلفه مبتنی بر نتایج بدست آمده از دو گزارش رقابت‌پذیری جهانی (۲۰۰۲ و ۲۰۰۱) است:

اولین پرسشی که مطرح می‌شود اثر کلی حداقل دستمزد و پرسش دوم درباره قدرت به اجرا در آوردن آن است.

کشورهایی امتیاز بالاتری دریافت می‌کنند که یافته‌های تحقیق نشانگر این باشد که قانون حداقل دستمزد تاثیر اندکی داشته و به شدت اجرا نشده است. کشورهایی که در آن‌ها این قانون تاثیر زیادی بر جای

و چنانچه کنترل قیمت‌ها شامل صنایعی از جمله انرژی، کشاورزی، و بسیاری دیگر از محصولات روزمره (مورد خرید خانوارها) باشد، امتیاز ۴ داده می‌شود. زمانی که کنترل قیمت‌ها شامل محصولات زیادی در کشاورزی و تولیدی باشد، امتیاز ۲ داده می‌شود. امتیاز صفر زمانی داده می‌شود که استفاده از کنترل قیمت‌ها به طور گسترده‌ای در بخش‌های گوناگونی از اقتصاد رواج داشته باشد.

Source: Institute for Management Development (various issues), World Competitiveness Report; Price Waterhouse, Doing Business in ... publication series; World Bank (1994), Adjustment in Africa: Reforms, Results, and the Road Ahead; Economist Intelligence Unit, EIU Country Reports and Country Commerce, 2001; and US State Department (Various Years), Country Commercial Guides and Country Reports on Economic Policy and Trade Practices.

۲.۳.۵. شرایط اداری و کسب و کارهای جدید. رویه‌های اداری مشکل مهمی برای شروع کسب و کار جدیدی هستند

Source: World Economic Forum (2003), Global Competitiveness Report 2002-2003 (Oxford: Oxford University Press); World Economic Forum (2001), Global Competitiveness Report 2001-2002; (Oxford: Oxford University Press).

۳.۳.۵. زمان صرف شده در دیوان سالاری اداری. مدیریت ارشد زمان قابل ملاحظه‌ای را صرف کار با دیوان سالاری دولتی می‌کنند.

Source: World Economic Forum (2003), Global Competitiveness Report 2002-2003; (Oxford: Oxford University Press); World Economic Forum (2001), Global Competitiveness Report 2001-2002 (Oxford: Oxford University Press).

۴.۳.۵. آغاز یک فعالیت جدید: آغاز یک فعالیت جدید عموماً آسان است

Source: World Economic Forum (2003), Global Competitiveness Report 2002-2003; (Oxford: Oxford University Press); World Economic Forum (2001), Global Competitiveness Report 2001-2002 (Oxford: Oxford University Press).

۵.۳.۵. پرداخت‌های نامنظم. پرداخت‌های نامنظم و اضافی در مورد با پروانه واردات و صادرات، پروانه‌های کسب و کار، کنترل ارز، ارزیابی مالیات، حمایت پلیس، یا تقاضا برای وام خیلی کم هستند.

Source: World Economic Forum (2003), Global Competitiveness Report 2002-2003 (Oxford: Oxford University Press); World Economic Forum (2001), Global Competitiveness Report 2001-2002 (Oxford: Oxford University Press).

* منبع:

Economic Freedom of the World, 2001.

شایان ذکر است که این مطلب در دفتر ماهنامه ویرایش اساسی شده است.

گذاشته و با قدرت و شدت اجرا شد، امتیاز کمتری دریافت می‌کنند.

Source: World Economic Forum (2001), Global Competitiveness Report 2001-2002 (Oxford: Oxford University Press).

۲.۲.۵. شیوه‌های استخدام و اخراج؛ شیوه‌های استخدام و اخراج کردن با قراردادهای خصوصی تعیین می‌شوند.

داده‌های مربوط به این زیرموضوع از «مجمع اقتصاد جهانی» بدست آمده است.

Source: World Economic Forum (2003), Global Competitiveness Report 2002-2003 (Oxford: Oxford University Press).

۳.۲.۵. سهم نیروی کار، که دستمزد آن از طریق چانه‌زنی تعیین می‌شود

Source: World Economic Forum (2003), Global Competitiveness Report 2002-2003 (Oxford: Oxford University Press).

۴.۲.۵. حقوق بیکاری. نظام دریافتی حقوق بیکاری از انگیزه کار کردن حمایت می‌کند

Source: World Economic Forum (2000), Global Competitiveness Report 2000 (Oxford: Oxford University Press).

۵.۲.۵. استفاده از سربازگیری برای بدست آوردن کارمندان ارتش
از داده‌های مربوط به استفاده از سربازگیری و دوره آن برای ساختن فواصل امتیازی استفاده می‌شود. کشورهایی که دوره‌های سربازگیری طولانی دارند، امتیاز پایین‌تری دریافت می‌کنند، اگر دوره سربازگیری ۶ ماه و یا کمتر باشد، امتیاز ۵ و اگر بیشتر از ۶ ماه و کمتر از ۱۲ ماه باشد، امتیاز ۳ و اگر بیشتر از ۱۸ ماه باشد امتیاز صفر داده می‌شود.

Source: International Institute for Strategic Studies (Various Issues), The Military Balance

۳.۵. ضوابط کسب و کار

۱.۳.۵. کنترل قیمت‌ها حدود آزادی کسب و کارها برای تعیین قیمت‌های کسب و کار، برای و این زیرموضوع هر چه کنترل قیمت‌ها بیشتر باشد امتیاز کمتری می‌شود

برای دادن امتیاز و رتبه‌بندی ۴۶ کشور، از داده‌های پژوهشی (اکثراً اقتصادهای توسعه یافته) استفاده شد. برای طبقه‌بندی دیگر کشورها از منابع دیگر استفاده شد.

Price Waterhouse Series, Doing Business in
منابع دیگر استفاده شد.
امتیاز ۱۰ برای کشورهایی در نظر گرفته می‌شود که هیچ‌گونه کنترلی بر تعیین قیمت کسب و کارها نداشته و نیز تشکیلاتی که دولت برای کنترل و تنظیم خرید و فروش محصولات بخصوصی در نواحی خاصی ایجاد می‌کند، وجود ندارد. زمانی که کنترل قیمت‌ها محدود به صنایعی می‌شود که رقابت را کاهش می‌دهد (از جمله صنعت برق) امتیاز ۸ به کشورهای مربوطه داده می‌شود. هنگامی که کنترل‌ها شامل صنایع دیگری مانند کشاورزی می‌شود امتیاز ۶ در نظر گرفته شد،